

ČESKÉ VYSOKÉ UČENÍ TECHNICKÉ V PRAZE

FAKULTA BIOMEDICÍNSKÉHO INŽENÝRSTVÍ
Katedra zdravotnických oborů a ochrany obyvatelstva

**Způsoby potlačování nepokojů policejními
jednotkami**

**Ways of Suppressing Civil Unrests by Police
Units**

Bakalářská práce

Studijní program: Ochrana obyvatelstva

Studijní obor: Plánování a řízení krizových situací

Vedoucí práce: Ing. Břetislav Čupr

Jana Hanžlová

Kladno, květen 2016

Zadání bakalářské práce

Student: **Jana Hanzlová**
Obor: Plánování a řízení krizových situací
Téma: **Způsoby potlačování nepokojů policejními jednotkami**
Téma anglicky: Ways of Suppressing Civil Unrests by Police Units

Zásady pro vypracování:

Cílem bakalářské práce bude zkoumat úlohu Policie České republiky při potlačování nepokojů, zjištění útvarů, které se na tuto problematiku specializují a posouzení jejich postupů a prostředků. Teoretická část práce bude zaměřena na popsání typů nepokojů, důvodů jejich vzniku a chování lidí v davu. Dále zde budou popsány druhy policejních jednotek České republiky, jejich historie, úkoly a prostředky, které mají k dispozici. V praktické části budou zmapovány nepokoje na území České republiky, ke kterým policejní jednotky vyjíždějí a důvody jejich vzniku. Výstupem práce bude zhodnocení provedení opatření v konkrétních situacích, návrh opatření a jejich implementace do praxe.

Seznam odborné literatury:

- [1] MACEK, Pavel, Pořádková činnost policie (zvláštní část), PA ČR, 2000, ISBN 80-86477-16-9
- [2] MIKŠÍK, Oldřich, Hromadné psychologické jevy, Karolinum, 2005, ISBN 80-246-0930-4
- [3] ZÁMEK, David, Hromadné narušení veřejného pořádku z pohledu Policie ČR, Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, 2013, ISBN 978-80-7380-429-9

zadání platné do: 11.09.2017
Vedoucí: Ing. Břetislav Čupr

.....
vedoucí katedry / pracoviště

.....
děkan

V Kladně dne 23.02.2016

PROHLÁŠENÍ

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci s názvem **Způsoby potlačování nepokojů policejními jednotkami** vypracovala samostatně a použila k tomu úplný výčet citací použitých pramenů, které uvádím v seznamu přiloženém k bakalářské práci.

Nemám závažný důvod proti užití tohoto školního díla ve smyslu § 60 zákona č.121/2000 Sb., o právu autorském, o právech souvisejících s právem autorským a o změně některých zákonů (autorský zákon).

V Kladně dne

.....

Jana Hanžlová

PODĚKOVÁNÍ

Na tomto místě bych ráda poděkovala mému vedoucímu bakalářské práce panu Ing. Břetislavu Čuprovi za trpělivost, odborné vedení a cenné připomínky při zpracování bakalářské práce. Dále pak děkuji Policii České republiky za poskytnuté informace.

Také bych chtěla poděkovat své rodině za podporu během mého studia a při psaní této práce.

ABSTRAKT:

Obsahem bakalářské práce je problematika vzniku nepokojů u obyvatelstva a způsoby řešení těchto situací. Práce je zaměřená na popsání důvodů vzniku nepokojů, chování lidí při hromadných akcích a zmapování možností České republiky při jejich potlačování.

V teoretické části jsou popsány psychologické aspekty chování lidí v davu, hromadné události, u kterých je riziko vzniku nepokojů a také pojmy související s veřejným pořádkem. Dále je teoretická část zaměřena na síly a prostředky Policie České republiky při udržování veřejného pořádku a při potlačování případného vzniku nepokojů.

Výzkumná část se zabývá zmapováním výjezdů jednotek, určených k zásahu při hromadných událostech, rozborem konkrétních nepokojů na území České republiky a aplikací metod řešení těchto situací.

KLÍČOVÁ SLOVA:

nepokoje, Policie ČR, síly a prostředky

ABSTRACT:

This bachelor's thesis deals with the issue of the origin of civil unrests and ways of possible solutions of these situations. The thesis is focused on the description of causes of civil unrests, behaviour of people during mass events and it provides an overview of possible ways of suppressing civil disorders in the Czech Republic.

Firstly, the theoretical part describes psychological aspects of people's behaviour in the crowd and mass events which might be considered risky in terms of the high probability of the outburst of civil unrests. This part also explains terms related to the public order. Secondly, the theoretical part focuses on forces and means that the Police of the Czech Republic uses for maintaining the public order and for suppressing prospective civil disorders.

The research part of the bachelor's thesis charts interventions of the police units during civil unrests, analyses several cases of these events in the Czech Republic and investigates the application of different methods to settling these cases of civil disturbance.

KEY WORDS:

civil unrest, Police of the Czech Republic, forces and means

Obsah

1	ÚVOD	3
2	TEORETICKÁ ČÁST	4
2.1	Chování lidí při hromadných akcích	4
2.1.1	Psychologie davu	4
2.1.2	Hromadné chování	5
2.2	Hromadné události s rizikem vzniku nepokojů	7
2.3	Vymezení pojmů souvisejících s veřejným pořádkem	11
2.4	Síly a prostředky Policie České republiky	12
2.4.1	Organizace a struktura Policie ČR	12
2.4.2	Služba pořádkové policie	13
2.4.3	Pořádkové jednotky Policie ČR	14
2.4.4	Antikonfliktní týmy	17
2.4.5	Donucovací prostředky	19
3	CÍLE PRÁCE	24
4	METODIKA	25
5	ZMAPOVÁNÍ ČINNOSTI PJ A AKT POLICIE ČR	26
6	VÝZKUMNÉ OTÁZKY	29
7	ROZBOR KONKRÉTNÍCH SITUACÍ	30
7.1	Vzpoury při příležitosti 55. zasedání Mezinárodní měnového fondu a Světové banky, 2000	30
7.1.1	Shrnutí	33
7.1.2	Aplikace metod pořádkových jednotek	35
7.2	Czechtek, 2005	36
7.2.1	Shrnutí	40
7.2.2	Aplikace metod pořádkových jednotek	42
7.3	Protiromské demonstrace ve Varnsdorfu, 2013	42
7.3.1	Shrnutí	44
7.3.2	Aplikace metod pořádkových jednotek	46
7.4	Vyhodnocení výzkumných otázek	47
8	DISKUZE	49

9	ZÁVĚR	53
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY	54
	SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK	58
	SEZNAM OBRÁZKŮ	59
	SEZNAM TABULEK	60
	PŘÍLOHY	61

1 ÚVOD

Nepokoje, tedy jakási forma občanského nepořádku, jsou v dnešní době velmi aktuálním problémem po celém světě. Vznikají na základě nespokojenosti obyvatelstva a to z různých důvodů. Nejde však jen o problematiku dnešní doby, s nepokoji jsme se mohli setkat už v dávné minulosti. Lidé se bouřili kvůli pracovním podmínkám či nespokojenosti s vládou. Důvody vzniku nepokojů se nezměnily, stále lidé volí tuto formu vyjádření své nespokojenosti s aktuálním děním. Při nepokojích nedochází však jen k ohrožení zúčastněných, zasahujících a k poškozování majetku. Je tu riziko, že dojde k ohrožení nezúčastněných osob a jejich majetku. Toto riziko je vysoké a je velmi důležité, aby k těmto případům nedocházelo.

Toto téma mě zaujalo z důvodu širokého spektra faktorů, které nepokoje ovlivňují, a myslím, že znalosti z této oblasti by mi mohly být prospěšné v budoucím profesním životě. Nelze situaci řešit jen násilným zásahem proti účastníkům nepokojů, ale je v zájmu všech, aby se tyto situace vyřešily nenásilně a v poklidu. Podle mého názoru se musí brát ohled i na psychiku jednotlivců, kteří jsou ovlivněni davem, a lze u nich předpokládat, že jako jednotlivci by se tímto způsobem nechovali.

Nejdříve je tedy práce zaměřena na vysvětlení psychologického hlediska vzniku nepokojů, popsání chování lidí v davu a na vymezení hromadných akcí, u nichž se nepokoje často vyskytují.

Dále jsou v práci popsány síly a prostředky, jež má Česká republika k dispozici. Práce také obsahuje zmapování činnosti jednotek, využívaných v případech zvýšeného rizika hromadného ohrožení veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti. Poslední část práce je věnována rozboru konkrétních situací, zhodnocením způsobů zásahů a návrhu případných opatření.

2 TEORETICKÁ ČÁST

2.1 Chování lidí při hromadných akcích

2.1.1 Psychologie davu

S davy se setkáváme běžně v každodenním životě a často si jich ani nevšimneme. My všichni se můžeme stát členy davu a to třeba při čekání na metro, v obchodech. Ovšem někdy může pojem dav nabýt jiného charakteru, jako při sportovních utkáních či shromážděních za nějakým účelem. Tyto davy jsou vytvořeny u nějaké příležitosti a jsou zde značné rozdíly mezi davem náhodného charakteru bez společného cíle. (Hayes, 1998, str. 129)

Zájem o tzv. psychologii davu je spjat s masovým hnutím (demonstrace, srážka, bouře), přičemž spontánnost, neovladatelnost davu, změny v chování a v psychice člověka vždy vyvolávaly pozornost. Řada psychologů a psychiatrů brala tento jev jako sociálně patologický. Důvod, proč je takovéto chování mas patologické, odůvodnil A. Jurovský. Podle něj vyvolává ve členech davu rozsáhlé změny v psychice a tyto změny jsou většinou považovány za nežádoucí, kdy jedinci ztrácejí sebekontrolu a to může způsobit protizákonné chování. (Mikšík, 2005, str. 28)

Davem se rozumí shromáždění lidí, u kterých nezáleží na jejich národnosti, povolání či pohlaví, spojuje je příležitost shromáždění. Za určitých okolností skupina jednotlivců získává nový charakter jednání, který se odlišuje od jednání jednotlivců. Názory, způsob myšlení a nápady skupiny lidí dostanou jednotný směr a individuální názory zmizí. Kolektivní myšlení je formováno a je bezpochyby dočasné, avšak je velmi jasně charakterizováno. (Bon, 2009, str. 18)

Davy byly klasifikovány mnoha autory. Například Len Bon rozdělil davy na různorodé a stejnorodé. Do různorodých davů patřily davy anonymní (pouliční) a neanonymní, do kterých můžeme řadit parlamenty či poroty. Stejnorodé davy jsou například sekty, kasty, třídy. Od tohoto dělení uplynulo více než století a během této doby vznikala spousta dalších členění. (Reichel, 2008, str. 79)

2.1.2 Hromadné chování

Hromadné jednání se rozvíjí pod tlakem kontextu. Nejdříve dochází k vytvoření podmínek pro jeho rozvoj a dále v akční fázi přichází reakce, projevy, aktivity a následování směru vyvolaného podněcovatelem. Směry mohou být únik, agrese či hysterie. (Mikšík, 2005, str. 107)

Jevy hromadného chování

Hromadné chování s sebou nese spoustu jevů, které se objevují téměř při každé situaci, kde je pozorováno hromadné chování. Jedním takovým jevem je deindividuace.

Deindividuace je jev, při kterém lidé prožívají ztrátu identity a identifikují se s davem. Přestávají se řídit svým svědomím a kvůli tomu se mohou stát mnohem agresivnějšími a krutějšími. Ve světě se dělaly různé výzkumy pro vysvětlení tohoto jevu. Například Zimbardo (1969), americký psycholog známý jako koordinátor stanfordského vězeňského experimentu, vytvořil studii se studentkami vysokých škol a vyzval je k tomu, aby dávaly druhým studentkám elektrické šoky. Ovšem jedny byly oblečeny do kabátů a kápě zakrývající obličej. Ukázalo se, že studentky se zakrytými obličejí dávaly dvakrát silnější šoky než studentky, které byly oblečeny normálně. Za tuto studii byl Zimbardo kritizován, poněvadž se speciální oblečení podobalo převlekům známé rasistické organizace. (Hayes, 1998, str. 129)

Jevy hromadného chování při demonstracích

Demonstrace sjednocuje své účastníky, kteří společně chtějí dosáhnout určitých cílů. Sjednocují je jejich názory, postoje a ideje. Demonstrace jako skupina lidí působí koordinovaně, účastníci se také mezi sebou mohou znát a většinou zde existuje velení. Aby došlo k projevu hromadného chování, stačí jen působení spouštěče, který může kdykoliv přeměnit poklidnou demonstraci v demonstraci emocionálně vyhrocenou. Takovými spouštěči mohou být neadekvátní reakce či nevhodný zásah policie.

Je možné, že u demonstrujících se paradoxně objeví pocit úzkosti jen z přítomnosti policejních složek, které dohlíží na klidný průběh demonstrace. Lidé mohou snadno propadnout panice, pokud se poklidný průběh změní. Úzkost mohou také pociťovat z toho, že jsou bráni jako účastníci demonstrace a je možné,

že ponесou následky situace, na které neměli podíl. Dalším aspektem může být pocit nemožnosti útěku.

Jevy hromadného chování při sportovních utkání

Někteří fanoušci využívají sportovní utkání, zejména fotbalových a hokejových, k uvolňování své agrese. Projevují se s ostatními příznivci a pocíťují pocit anonymity. Často se projevují již před začátkem a to ve společných dopravních prostředcích nebo při společném pěším přesunu. Podle psychologů projevy agrese mohou být důsledkem nezvládnuté emocionality, vnitřních konfliktů nebo frustrace. Agrese může být vyvolaná nějakým emočním prožitkem, který je postupně vystupňován nebo nemá základ v emocionalitě, ale je racionální a záměrná. Diváci mohou pocíťovat frustraci z neúspěchu týmu, kterému fandí. Divácká agrese se může projevit v několika stupních. Nejdříve dochází k takzvanému vnitřnímu vzteku, který je potlačován a navenek se neprojevuje. Agresivita se může projevit ve formě slovního napadení svého okolí nebo rozbíjením předmětů či ničením zařízení. Dalším projevem může být fyzické napadení diváků, ale také napadení rozhodčích nebo pořadatelů.

Existují situace, při kterých jsou divácké nepokoje pravděpodobnější a při kterých se nejčastěji vyskytují a jsou to:

- situace vzniklé u vstupu (pokusy dostat se na stadion zadarmo nebo získat vstupenku),
- situace, kdy diváci nesouhlasí s rozhodnutím rozhodčího,
- při vítězství (projevy radosti),
- při pochodech fanoušků po ukončení zápasu městem,
- při střetu dvou skupin. (Mikšík, 2005, str. 182)

Jevy hromadného chování při hudebních akcích

Nelze považovat samotnou hudbu za příčinu nepokojů, ale může být brána jako katalyzátor. Hudba, která je spojovaná s hromadným chováním, je hudba moderních skupin. Tato hudba neklade nároky na posluchače, ale spíše na emotivitu posluchače s cílem ho nabudit. Většinou působí na všechny smysly, poněvadž je doprovázena světelnými a vizuálními efekty. Posluchači jsou ponořeni do anonymity a prožívají společné pocity a symbiózu s ostatními posluchači. Někteří lidé přicházejí na tyto akce za účelem uvolnění svých pocitů a často k tomu kromě hudby využívají

alkohol, drogy a sexuální uvolnění. U posluchačů platí pocit sounáležitosti a soudržnosti. (Mikšík, 2005, str. 182)

2.2 Hromadné události s rizikem vzniku nepokojů

➤ Shromáždění

Právo shromažďovat se, manifestovat a konat průvody řídí zákon č. 84/1990 Sb., o právu shromažďovacím. Pořádat shromáždění na veřejném prostranství nepodléhá povolení státního orgánu, avšak pokud se shromáždění koná mimo veřejná prostranství, je povinností získat souhlas vlastníka nebo uživatele pozemku. Pořadatel mající podle téhož zákona definované oprávnění a povinnosti, může být v případě jejich nedodržování sankcionován a to zejména způsobem rozpuštění shromáždění nebo uložením pokuty. Právo o shromažďování určuje také povinnosti účastníků. Zásadní význam v oblasti práva na shromáždění mají obce, které na základě zvláštního právního předpisu mají přímou odpovědnost za ochranu veřejného pořádku. Při udržování veřejného pořádku Policie ČR spolupůsobí a v případě narušení veřejného pořádku, vykonává opatření k jeho obnově. (Zámek, 2013, str. 63)

➤ Stávky

Stávka se používá jako nástroj pro prosazování zájmů zaměstnanců. Prostřednictvím přerušení práce se vytváří nátlak na zaměstnavatele. Cílem není ukončení pracovního poměru, zaměstnanci dál čekají, že budou práci vykonávat. Důvodem pro stávku mohou být finanční a sociální podmínky a zaměstnanci očekávají jejich zlepšení. O stávce hovoříme pouze tehdy, jestliže práci přeruší skupina zaměstnanců. Případná odpovědnost se vztahuje na subjekty kolektivního práva, tedy na odborové organizace. Za stávku se nepovažují shromáždění nebo demonstrace, při kterých nedošlo k přerušení nebo zastavení práce. Takzvaná stávková pohotovost (reálné vyhlášení stávky) se také nepovažuje za stávku. Právo na stávku je kromě ústavních předpisů garantováno řadou mezinárodních smluv. Například Mezinárodní pakt o hospodářských, sociálních a kulturních právech zajišťuje právo na stávku, pokud je vykonávána se zákony určité země. V České republice zaručuje právo na stávku čl. 27 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. (www.blisty.cz) Při konání stávek Policie ČR spíše působí

jako preventivní orgán s cílem odradit od potencionálního konání trestných činů či přestupků. (Zámek, 2013, str. 71)

➤ **Srazy extremistických skupin**

Extremismus můžeme chápat jako ideologii či aktivitu směřující vůči politickému systému a to s cílem zničit tento systém a zavést vlastní alternativu. Nositeli extremismu mohou být jednotlivci, skupiny lidí (hnutí, organizace, politické strany), ale také jednotlivé státy (Írán, Severní Korea). (Lebeda, 2013, str. 7) Extremismus se vyznačuje netolerancí a stojí proti základním demokratickým ústavním principům. K dosažení svých cílů využívají extrémní prostředky a to především násilí. S násilím souvisí konflikty s ostatními členy společnosti. (www.ok.cz)

U srazů extremistických skupin se setkáváme s různými trestnými činy. Může dojít k násilí proti skupině obyvatel nebo proti jednotlivci, k hanobení národa či jiných rasových a etnických skupin a k podněcování nenávisti. Trestným jednáním je také zakládání, podporování a propagování hnutí, které směřuje k potlačování práv a svobod. (Zámek, 2013, str. 75)

➤ **Akce typu technoparty**

Taneční techno vznikalo v 80. letech 20. století v USA a to ve městech Chicago, Detroit a New York. První ilegální párty v Evropě se konaly ve Velké Británii a to v opuštěných skladech. Jako odpověď na konání těchto akcí byla v roce 1989 vytvořena policejní jednotka „Pay Party Unit“. Tato jednotka vyhledávala a zabraňovala těmto typům akcí, měla k dispozici kontakty a monitorovala telefonní volání a získávala informace o lidech, kteří tyto akce pořádají. (Cricher, 2003, str. 50)

Na začátku 90. let 20. století se vyskytlo dělení na clubbery a vyznavače freetekna. Na rozdíl od freetekna jsou akce clubberů sponzorovány velkými firmami a platí se vysoké vstupné. Nejznámější akce se konají v brněnském výstavišti. Akce clubberů začaly být brány jako komerční a mainstreamové a došlo k pořádání freetekno parties. Organizátoři pořádají tyto párty neohlášeně a neplatí se na nich žádné vstupné. Nejsou zde zajištěni žádní organizátoři, kteří by se starali o pořádek.

Účastníci spolu komunikují pomocí internetu, chatu a telefonů. Na letáčích či plakátech nebývá uvedeno místo konání, ale udává se kontakt na mobilní telefon. Účastníci se také dozvídají o plánovaných akcích na internetových stránkách. Pro posluchače bývá techno životním stylem a vystupují proti majoritní společnosti.

Stoupenci se vyznačují charakteristickými znaky, jako jsou piercingy a tetování, také speciální úprava vlasů (dredy, copánky, afro) a typické oblečení. K jejich životnímu stylu patří užívání alkoholu a drog. Nejčastěji se užívají drogy, které podporují a zintenzivňují zážitek z hudby. Takovými drogami mohou být marihuana, lysohlávky, extáze, speed, halucinogeny a další podobné látky. (Zámek, 2013, str. 82)

I v České republice se vyskytují dvě skupiny posluchačů techna. Jedni vyznávající organizované akce v klubech, ale i ve volné přírodě. Těmto typům akcí, které kvůli nákladům mohou i sponzorovány soukromými firmami, nelze v zásadě nic vytknout. Druhou skupinou jsou posluchači, jež vyznávají akce neohlášené s velkým počtem anonymních posluchačů. Tyto akce bývají spontánní a příznivci vyhledávají pocit svobody a volnosti. Vytvářejí se zde různé mobilní hudební systémy a účastníci se k nim svobodně připojují. Tato specifická hudba může mít hypnotické účinky.

Nebezpečím může být rostoucí počet posluchačů, který dosahuje až desítek tisíc návštěvníků. Dochází zde také v porušování hygienických předpisů, požárních pravidel a také k poškozování půdy, krajiny, vody a živočišných druhů. Dalším nebezpečím je již zmiňované užívání alkoholu a drog. Může také docházet k distribuci a k pronikání organizované drogové scény. Předpokládá se, že z větší části si drogy účastníci přiváží s sebou.

Počty účastníků v začátcích nebyly vysoké, ale postupně docházelo k rozšíření informací k mladým občanům. Docházelo i k zvýšení zájmu u médií, což pro akce tohoto typu působilo jako „reklama“. (casopis-zsfju.zsf.jcu.cz)

Organizátoři si v některých případech pozemek, na kterých se párty koná, pronajmou, avšak dochází k porušování právních předpisů a to zejména z důvodů nedodržování hygienických předpisů nebo vyhlášek k zajištění veřejného pořádku. Dále nedochází ke komunikaci s místní samosprávou, jsou vyvolány negativní reakce obyvatel bydlících v blízkosti technoparty.

Nejčastěji může docházet k porušení vyhlášek obce. Takovou vyhláškou je například vyhláška k zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku upraveného v zákoně č. 128/2000 Sb.. Porušení vyhlášky obce upravuje zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích. Dále se postupuje podle zvláštních právních předpisů a to zejména podle nařízení vlády č. 502/200 Sb. o limitech hluku ve stavbách a venkovních prostorech. Při konání akcí se předpokládá páchaní dalších protiprávních činností:

- trestné činy (porušování autorských práv, ohrožování a poškozování životního prostředí, šíření toxikomanie a další),
- přestupky (přechovávání omamných látek, táboření mimo vyhrazená místa, porušování zákazu vjezdu a další). (Zámek, 2013, str. 87)

Policie ČR má doporučené postupy týkající se pořádání akcí typu technoparty. Avšak zákroky a zásahy policie mohou vygradovat až v násilné střety.

➤ **Sportovní utkání**

Sportovní utkání, zejména fotbalových klubů, mohou být doprovázeny diváckých násilím. S takovým chováním se můžeme setkat přímo na stadionech, v okolí stadionu, ale také při přesunech fanoušků. Tento jev je pojmenován jako „fotbalové chuligánství“. Používá se také slovo „rowdy“, což znamená rváč či neurvalec. Také se můžeme setkat s výrazem „fotbaloví ultras“. V každé zemi se ultras v chování liší, původně začínaly jako fankluby, podílející se na atmosféře utkání.

Návštěvníky utkání lze rozdělit na tři skupiny:

- fotbaloví diváci,
- fotbaloví fanoušci,
- fotbaloví chuligáni.

Fotbalovým divákem rozumíme pozorovatele hry, kterého neovlivňuje rivalita týmů. Působí neutrálně a má často zájem i o jiné sporty než je fotbal. Zajímá se o děj a výsledek zápasů, je objektivní. Neobléká se do dresů klubů a ani nenosí jiné symboly klubu.

Naopak fotbalový fanoušek se zajímá o výsledky klubu, kterému fandí. Většinou vyžaduje výhru a prožívá všechny události, dějící se na stadionu. Obléká na sebe různé oblečení se symbolikou svého oblíbeného klubu. (Nikl, 2007, str. 7)

Fotbaloví chuligáni se vyznačují vysokou skupinovou stabilitou a často se identifikují jen se svojí skupinou a ne s fotbalovým klubem. Skupiny fotbalových chuligánů se vyznačují různými symboly, které mohou být prezentovány na tričkách, šálách a dalších kusech oblečení. Společný symbol jim dodává pocit ztotožnění a sounáležitosti. Členové skupin se spolu ztotožňují i v jiných názorech, mají stejné cíle a hodnoty. Jednotlivé skupiny chuligánů se snaží od sebe odlišit, mají různé názory i svojí reprezentaci. (Smolík, 2008, str. 155)

Projevy fotbalového chuligánství mohou být vniknutí na hrací plochu, vyhazování různých předmětů na hrací plochu, vandalismus, výtržnosti, konflikty (s rozhodčími, pořadateli i mezi sebou). V poslední době se s výtržnostmi setkáváme i mimo stadion. (Smolík, 2008, str. 159)

2.3 Vymezení pojmů souvisejících s veřejným pořádkem

Veřejný pořádek

Nejdříve je nutné vymezit si neurčitý pojem veřejný pořádek. Tento pojem byl v minulosti definován mnohými autory. Například podle JUDr. Pavla Macka, CSc. lze veřejný pořádek vnímat jako: *souhrn společenských vztahů, které vznikají, rozvíjejí se a zanikají na místech veřejných a veřejnosti přístupných, které jsou upraveny právními a neprávními normativními systémy, jejichž zachování je významné pro zajištění klidného a bezporuchového chodu společnosti.* (Macek, 2008, str. 21)

Veřejné místo je jakékoliv místo na území České republiky, kam má veřejnost vždy a neomezeně přístup. Oproti tomu místem veřejnosti přístupným se rozumí místo, kam má veřejnost přístup jen za určitých podmínek. (Zámek, 2013, str. 13)

Ochrana veřejného pořádku

Ochranu veřejného pořádku jakožto jednu z hlavních činností policie lze chápat jako proces, na kterém se podílí nejen státní orgány, ale také další orgány, instituce či občané. (Macek, 2008, str. 87)

Úkoly Policie ČR v oblasti ochrany veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku můžeme chápat jako plnění každodenních úkolů a tyto úkoly jsou základem pro činnost Policie ČR. (Macek, 2008, str. 2)

Aktuální stav vnitřního pořádku a bezpečnosti na určitém území můžeme nazvat bezpečnostní situací. (Filák, 2006, str. 118). Opatření, které je uskutečňováno příslušnými subjekty k zajištění vnitřního pořádku a bezpečnosti, nazýváme bezpečnostní opatření. (Zámek, 2013, str. 14)

2.4 Síly a prostředky Policie České republiky

Jednou z priorit demokratických států je schopnost zajistit klid a pořádek. Za plnění úkolů v oblasti vnitřní bezpečnosti a pořádku má odpovědnost jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, Policie České republiky, který plní úkoly v rozsahu vymezeném ústavními zákony, zákony a obecně závaznými právními předpisy.

Jednou z důležitých služeb Policie ČR v této oblasti je pro její univerzálnost a nejvyšší počet příslušníků služba pořádkové policie. (Zámek, 2013, str. 9)

2.4.1 Organizace a struktura Policie ČR

Zákon č. 273/2008 Sb. upravuje řízení a organizaci Policie ČR, v němž se říká, že je policie podřízena pod Ministerstvo vnitra. Ministerstvo vnitra vytváří podmínky pro plnění úkolů policie a policejní prezident je ministerstvu za činnost policie odpovědný.

Polici ČR tvoří tyto útvary

- Policejní prezidium České republiky v čele s policejním prezidentem,
- útvary policie s celostátní působností,
- krajská ředitelství policie,
- útvary zřízení v rámci krajského ředitelství.

Mezi útvary s působností na celém území České republiky v současnosti náleží:

- Kriminalistický ústav Praha
- Letecká služba

- Národní protidrogová centrála služby kriminální policie a vyšetřování (dále jen SKPV)
- Pyrotechnická služba
- Ředitelství služby cizinecké policie
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV
- Útvar policejního vzdělávání služební přípravy
- Útvar pro odhalování korupce a finanční kriminality SKPV
- Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV
- Útvar pro odhalování organizovaného zločinu SKPV
- Útvar rychlého nasazení
- Útvar speciálních činností SKPV
- Útvar zvláštních činností SKPV

Útvary s územně vymezenou působností jsou krajská ředitelství policie jednotlivých krajů a útvary zřízené v jejich rámci. Krajská ředitelství se člení na územní odbory a pak jednotlivá oddělení. (www.policie.cz)

Službami se rozumí základní činnosti, které jsou policisty uskutečňovány v rámci jednotlivých složek organizační struktury policie. K základním službám patří služba pořádkové policie, služba dopravní policie a služba cizinecké policie. (www.policie.cz)

2.4.2 Služba pořádkové policie

Služba pořádkové policie jako jedna z nejzákladnějších služeb Policie ČR má nejpočetnější stav. Tato služba působí především preventivně, ale i represivně a je založena na zákonech a jiných právních předpisech, sloužících k zajištění veřejného pořádku a bezpečnosti osob a jejich majetku.

Policisté, kteří slouží u pořádkové služby, jsou v kontaktu s občany, s orgány obce a s fyzickými a právníckými osobami. Z důvodu velkého množství úkolů a velkého rozsahu charakterů těchto úkolů je specializace oproti jiným útvarům omezena a to dělá z pořádkové policie „univerzální“ službu. A proto příslušníci pořádkové policie jsou povinni znát potřebné zákony, vyhlášky, služební předpisy, ale jsou na ně také kladeny nároky fyzické a psychické.

Tato služba bývá taktéž považována za základnu pro další výběr do specializovaných a odborných služeb policie. Mezi specializované služby mohou patřit např. služba kriminální policie a vyšetřování, služba dopravní policie a další.

Služba pořádkové policie je organizovaná územně a má tři úrovně organizační struktury. Řídící, organizační, metodickou a kontrolní úlohu plní Ředitelství služby pořádkové policie Policejního prezidia ČR. Koordinační, kontrolní a metodickou činnost provádějí odbory pořádkové a železniční policie na krajských ředitelstvích Policie ČR a Krajském ředitelství Policie ČR hlavního města Prahy. Přímý výkon služby a plnění úkolů pořádkové policie zajišťují obvodní oddělení policie.

Zákon o Policii ČR a další zákony a právní normy či předpisy určují rozsah činností služby pořádkové policie. K základním úkolům patří ochrana bezpečnosti osob a majetku, předcházení trestné činnosti, boj proti kriminalitě, plnění úkolů dle trestního řádu, plnění dalších úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřených jí zákony. (Zámek, 2013, str. 35)

2.4.3 Pořádkové jednotky Policie ČR

Pořádkové jednotky můžeme rozdělit do dvou skupin a to na nestálé a stálé. (Macek, a další, 2007, str. 19) Nestálé jednotky jsou zřizovány na základě rozkazu ředitelů krajských ředitelství Policie ČR. Nestálé jednotky mají okolo 120 policistů a jsou to policisté z obvodních oddělení Policie ČR, kteří mají vybavení pro speciální zákroky, jsou odborně připraveni, mají výcvik pro zvládání zásahů a jsou vedeni jednotným velením. Tyto jednotky působí ve většině případů na území svého krajského ředitelství.

Stálou pořádkovou jednotkou je aktuálně Speciální pořádková jednotka Krajského ředitelství policie hlavního města Prahy, tato jednotka má přibližně 450 příslušníků. Dalšími stálými jednotkami jsou Speciální pořádková jednotka Krajského ředitelství policie Moravskoslezského kraje, Jihomoravského kraje a stálá pořádková jednotka Ústeckého kraje. (Zámek, 2013, str. 39) Tato specializace a rozložení by měly vést k dostačujícímu zabezpečení veřejného pořádku a k efektivnímu boji jeho narušování, například při hromadném shromažďování extremistických účastníků, při sportovních utkání a také při hudebních akcích. Výhodami těchto jednotek jsou vysoká úroveň vycvičení, soustředění policejních sil

a prostředků na jednom místě a spolupráce s ostatními jednotkami i soudy.
(www.policie.cz)

Organizace pořádkových jednotek

PJ se skládá z velitele, zástupce velitele, vedoucích skupiny, koordinátorů družstev, instruktorů, psychologa a policistů zařazených do různých družstev. Každý z účastníků zásahu plní určité své úkoly.

Velitel PJ velí pořádkové jednotce a je odpovědný za její přípravu a akceschopnost, volí taktiky zákroků, dělá kontrolu svých podřízených, ručí za dodržování zákonů při zákrocích, a aby jednání policistů bylo přiměřené. Dále odpovídá za písemné zpracování vyhodnocení, za ekonomické využívání prostředků a jejich údržbu a stará se o zvyšování kvality a zdatnosti svých podřízených. Také plní úkoly, které mu byly nařizeny vedoucím příslušníkem.

V případě, že velitel PJ je nepřítomen zástupce velitele vykonává jeho úkoly v celém rozsahu, pokud velitel některé úkoly nevyhradí. Plní také úkoly jako je vypracování plánu činnosti PJ a plánu kontrol, podílí se na přípravě a výcviku PJ, podílí se na zpracování požadavků a je povinen plnit úkoly vydané nadřízenými.

Vedoucí PJ je odpovědný za to, že policisté jsou připravení a akceschopní, řídí činnost družstev ve skupině, podílí se na přípravě a výcviku skupiny, zjišťuje informace (bezpečnostní situace, poznatky, průběh) o proběhnuté službě, posuzuje činnost policistů a vykonává úkoly nařízené nadřízenými.

Úkoly koordinátora jsou organizace výkonu služby policistů a řídí jejich činnost, získává informace o bezpečnostní situaci a plní úkoly nařízené od nadřízených.

Instruktor PJ je většinou podřízen veliteli pořádkové jednotky a má úkoly v oblasti praktického výcviku, vytváří písemné přípravy, zabývá se fyzickým výcvikem, je odpovědný za přípravu, vycvičení a také za fyzické prověrky policistů PJ. Vyhodnocuje zásahy PJ a dále se zabývá zlepšováním přípravy a výcviku. Zabývá se školením zacházení s ochrannými prostředky, výzbrojí a dalšími služebními prostředky. Jeho povinností je dále se vzdělávat pomocí kurzů či školení a tím zvyšovat svojí odbornost.

Psycholog se zabývá situacemi a krizovými stavy, které mohou být pro policisty náročné a zátěžové.

Úkoly policisty zařazeného do PJ jsou:

- chránit bezpečnost osob a majetku,
- udržovat vnitřní pořádek a bezpečnost a provádět opatření sloužící k jejich obnově, pokud byly narušeny,
- plnit úkoly v rámci integrovaného záchranného systému a to v případě potřeby provádění záchranných a likvidačních prací,
- být povoláni, jestliže je třeba větší počet sil a prostředků policie, například při kulturních či sportovních akcích
- spolupracovat při zásazích útvaru rychlého nasazení nebo jich služeb a další. (PPP č.10/2009)

Pro zařazení do pořádkové jednotky je nutné, aby policista splňoval psychické a fyzické předpoklady. Složení výcviku je určeno ve „Cvičebním řádu pořádkových jednotek“ a odpovědnost za výcvik má vedoucí příslušník nebo odpovědný policista.

Příprava probíhá v oblasti pořadové, pořádkové, taktické, tělesné, profesní, speciální, psychologické a organizačně řídicí. (PPP č.10/2009) Policisté se připravují také na mimořádné události a v těchto přípravách spolupracují s integrovaným záchranným systémem. (Zámek, 2013, str. 44)

Družstva pořádkových jednotek

Policisté pořádkových jednotek jsou zařazeni do operačních a technických družstev nebo také do týmů pro identifikaci pachatele.

➤ Operační družstvo pořádkové jednotky

Operační družstva jsou dělena na družstva zásahová a eskortní.

Zásahová družstva mají za úkol vykonávat úkoly výše napsané u popisu policisty pořádkové jednotky, dále se také spoluúčastní předávání osob omezených na osobní svobodě.

K eskortování osob je vytvořeno družstvo eskortní, povinností je mít v tom družstvu alespoň jednu ženu. Úkoly eskortního družstva jsou přesvědčení se,

že převzatá osoba nemá u sebe zbraň, zajišťují věci potřebné k dokumentaci a umisťují je do eskortních vozidel či objektů. (Zámek, 2013, str. 49)

➤ **Technické družstvo pořádkové jednotky**

Členi technického družstva jsou:

- hasiči,
- zdravotníci,
- dokumentaristé, řidiči,
- příslušníci, kteří ovládají technické a donucovací prostředky jako jsou například vodní stříkače, obrněné transportéry nebo zátarasny či motorové pily,
- příslušníci starající se o logistické zabezpečení tedy o náhradní materiál a techniku, o stravu, opravu a vybavení. (Filák, 2009)

2.4.4 Antikonfliktní týmy

Je potřebné, aby se konfliktní situace, které vzniknou, řešily pomocí komunikace. Avšak nasazené síly řeší taktické úkoly, jako jsou ochrana prostoru či vyklízení ulic a verbální komunikace by mohla negativně působit na jejich úkoly.

Antikonfliktní týmy a jejich historie

Již během studentských nepokojů v Německu v roce 1968 byla zaznamenána činnost diskusní jednotky a byly získány velmi pozitivní reakce. V Berlíně před několika lety vytvořili tzv. antikonfliktní skupinu, která má za úkol reagovat ještě před vznikajícími násilnostmi.

První antikonfliktní týmy (AKT) vznikaly v roce 2005 v souvislosti s prvomájovými demonstracemi v Berlíně, přičemž první zátěžová zkouška pro tým byla v roce 2007 při summitu G8. Při této zkušenosti potvrdil, že dokáže fungovat jako prostředník mezi demonstranty a policií. K násilnostem přesto docházelo, ale úspěchem bylo, že jejich počet nebyl tak velký, jak se předpokládalo. Na rozdíl od AKT v České republice, v Německu chodí každý člen vybaven i střelnou zbraní. (www.policista.cz)

Česká republika a antikonfliktní týmy

V České republice vznikly tyto týmy na základě rozkazu policejního prezidenta a byly zřízeny u krajských správ Policie ČR. Jsou převážně nasazovány při situacích, kdy se předpokládá zvýšená komunikace mezi občany a zasahujícími policisty nebo také mezi názorově odlišnými skupinami. Úkoly AKT jsou objasňovat občanům zákonné povinnosti Policie ČR při protiprávním jednání a také upozorňovat účastníky akcí či shromáždění na právní stav akce. Úkolem AKT je také lidem vysvětlit, že jejich chování může překročit v jednání protiprávní. Účinnou roli hrají při akcích, kde se očekává emocionální vybuzení či odpor a zákrok policie by se mohl stát nepochopitelný pro účastníky.

➤ Výběr a výcvik

Do roku 2008 byli součástí AKT dobrovolníci ze základních útvarů Policie ČR, přičemž dnes je nutné, aby zájemce prošel výběrovým řízením a psychotesty s pohovorem s psychologem. Tato služba je, na základě nutnosti schopnosti reagovat na změny chování a nálady davu, velmi náročná. Členi AKT se pohybují mezi davem a pořádkovými jednotky a jsou vystaveni velkému riziku. Musí být tedy školeni instruktory Speciální pořádkové jednotky a dále také psychology a zdravotníky. (www.policista.cz)

Základními vlastnostmi člena AKT musejí být dobrý fyzický a duševní stav, emoční zralost, pohotové a flexibilní myšlení, schopnosti přesvědčovat, vzbuzovat důvěru, naslouchání, komunikace a obratnosti. Člen AKT by také měl mít bezproblémovou pověst a tuto činnost vykonávat z vlastní vůle a zájmu. (Zámek, 2013, str. 76)

➤ Výstroj a výzbroj

Člen AKT je do služby povolán v civilním oblečení a během zákroku má na sobě žlutou vestu s nápisem Antikonfliktní tým a se služebním číslem. Dále mají neprůstřelnou podkošilovou vestu, teleskopický obušek, pepřový sprej, spojovací techniku a malou svítilnu. Výjimečně mohou být ozbrojeni. (www.policista.cz)

➤ Cíle působení

Týmy AKT se zaměřují na akce, kde se předpokládá narušení veřejného pořádku a to například při:

- setkávání extremistických hnutí,
- plánovaných či neplánovaných shromáždění občanů,
- rizikové hudební produkci,
- při sportovních akcích,
- při živelných katastrofách (například při evakuacích),
- potřebě komunikace mezi občany a policisty nebo různě smýšlejícími skupinami občanů.

➤ **Priority AKT**

Hlavním cílem AKT je předcházet konfliktům skupin, předcházet zákrokům Policie ČR za předpokladu dodržování zákonů a předcházet demonstraci síly. (Zámek, 2013, str. 60)

2.4.5 Donucovací prostředky

Při splnění podmínek, které byly stanoveny právním předpisem, jsou policisté plnění úkoly Policie ČR oprávněni použít donucovací a speciální donucovací prostředky za účelem provedení či dokončení služebního zákroku. Sám policista, velitel zakročující jednotky nebo nadřízený velitele mohou rozhodnout o použití prostředků. Použití těchto prostředků zvyšuje bezpečnost práce policistů, jelikož se jejich práce stává efektivnější a tím pádem se šetří náklady státu a zvyšuje se efektivita potírání kriminality a dodržování zákona.

Použití donucovacích prostředků a postup Policie ČR upravují zákony. Základní ustanovení představuje článek 2 odst. 3, Ústavy ČR (zákon č. 1/1993 Sb.), v kterém je uvedeno: "státní moc lze uplatňovat jen v případech, v mezích a způsoby, které stanoví zákon". Další více konkrétnější formy zákroku jsou uvedeny v zákonu č. 283/2008, o Policii České republiky ve znění pozdějších změn a doplnění.

Policistovi je dovoleno použít donucovací prostředky v zájmu ochrany bezpečnosti osob, své vlastní, majetku a ochrany veřejného pořádku. Avšak je povinen před použitím vyzvat osobu, proti které zakročuje, aby od protiprávního jednání upustila a že v opačném případě budou použita donucovací opatření. Upustit od této výstrahy může, pokud bude ohrožen jeho život nebo zdraví anebo život a zdraví jiné osoby. Hlavním cílem použití donucovacích prostředků je dosažení sledovaného účelu a policista se sám rozhoduje, který prostředek pro

dosázení bude optimální. Použije ho jen v případě, že použití je nezbytně nutné k překonání odporu a chová se tak, aby nezpůsobil osobě nepřiměřenou újmu.

Policista je také povinen poskytnout první pomoc a zajistit lékařské ošetření osobě, u které zjistí, že došlo ke zranění. Způsob provedení první pomoci záleží na konkrétním zranění. Úkony, které mohou provádět, jsou například zastavení krvácení, fixace zlomeniny, obnova zástavy dechu nebo také srdeční činnosti. Policista je povinen provést první pomoc i osobě, mající menší zranění, pokud ke zranění došlo v důsledku použití donucovacích prostředků. Lékařské ošetření zajišťuje pouze tehdy, pokud to charakter zranění vyžaduje nebo pokud o to zraněná osoba požádá. Zraněná osoba musí vysvětlit, proč neuposlechla pokyn policisty. (www.fbi.vsb.cz)

Donucovací prostředky jsou:

- hmaty, chvaty, údery a kopy,
- slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,
- obušek a jiný úderný prostředek,
- vrhací prostředek mající povahu střelně zbraně podle jiného právního předpisu s dočasně zneschopňujícími účinky,
- vytlačování vozidlem,
- vytlačování štítem,
- vytlačování koněm,
- služební pes,
- vodní stříkač,
- zásahová výbuška,
- pouta,
- prostředek zamezení prostorové orientace.

➤ **Hmaty, chvaty, údery a kopy**

Hmaty a chvaty jsou prostředky používané zejména k potlačení pasivního odporu a je možné je vykonat například, jestliže osoba odmítá následovat policistu. Pasivní odpor je činnost osoby, která nespolupracuje a odmítá vykonat pokyny policisty, avšak nevykazuje žádné známky násilí vůči policistovi. Policista by si měl být vědom, že pokud bude používat hmat či chvat, může dojít k přesunu osoby

od pasivního odporu k odporu aktivnímu. Aktivním odporem se tedy rozumí taková činnost osoby, která se snaží zabránit vykonání policistovo zákroku anebo činnost útočná. Vůči útokům se používají také údery a kopy a zároveň se díky nim získává čas i prostor pro případné použití jiných donucovacích prostředků.

Hmat se používá k sebeobraně a jako útočný prvek a cílem hmatu je působení bolesti. Využívají se bolestivé úchopy či tlaky na citlivá místa na těle. Chvatem je technický prvek, který je používán, aby osoba byla znehybněna, a nebývá zde primárním cílem bolest. Údery jsou prováděné pažemi a využívají se zde úderové plochy.

➤ Slzotvorný prostředek

Tento prostředek se používá na volném prostranství a při jeho používání by se měl brát ohled na směr a sílu větru nebo proudění vzduchu. Používá se při jednotlivých zákrocích a i při zákrocích pod velením. Jednou z nejvíce používanou formou slzotvorných prostředků je kapesní slzotvorný rozstříkovač KASR. Dalšími formami jsou granáty a světlice se slzným plynem a také jako příměs do vody ve vodních stříkačích.

KASR rozstříkovače se používají na vzdálenost 0,6 až 1,2 metru a nepoužívají se ve veřejných a uzavřených prostorách, v kterých může dojít k zasažení nezúčastněných osob a policistů. Do prostředků se používají CN (chloracetonfenon), CS (2 chlorbeniliden malonnitril) či OC (oleum cesium) a jejich směsi. Účinek těchto látek závisí na duševním stavu osob a na hladině jejich adrenalinu a slouží k potlačení agresivity u jednotlivců nebo menšího davu. Projevy účinku CN jsou slzení, škrábání v nose, tečení z nosu, pálení v hrdle a kašel. Projevy plynu CS jsou stejné, avšak působí silněji. K projevům účinku plynů dochází přibližně po jedné sekundě. Jako prvotní reakce na odmítání pokynů policisty je však lepší použít úder nebo kop a až poté v případě nutnosti použít slzotvorný prostředek. Aplikováním prostředku v natažené ruce se snižuje zpětné zasažení policisty a je nutné mířit na sliznice osoby. Uplatňuje se také při vypuzování osob z menších prostorů.

Při zákroku proti skupině osob se používají slzotvorné granáty a musí se předpokládat, že útočníci nebudou plně zastaveni, ale sníží se u nich orientace a doba odporu. Je nutné počítat s tím, že osoby ovlivněné alkoholickými nápoji a omamnými látkami mají sníženou citlivost sliznic a tyto prostředky na ně nepůsobí.

➤ **Obušek**

Obušky jakékoliv velikosti či druhu se využívají zejména k překonání odporu, ale také k obraně policisty vůči fyzickému napadení. Údery se směřují na místa, kde se nenacházejí důležité orgány. Vhodná místa k úderu jsou svalnatá místa a to například záda, paže, hýždě a stehna a úderem do těchto míst dojde ke krátkodobému vyřazení útočnicka. Údery do hlavy, krku, břicha či ledvin jsou zakázány.

➤ **Použití pout**

Policista je oprávněn použít pouta v případech, jako jsou spoutání eskortované osoby ohrožující svojí bezpečnost a bezpečnost svého okolí, pokud se přepokládá, že by mohlo dojít k útěku.

U Policie ČR se využívají pouta značky RALK, které mají stejné klíčky. Nasazení pout musí být co nejrychlejší. U pout, která nejsou udržována, může dojít k narušení jejich funkce, a tím pádem ke komplikacím při jejich nasazování. Existují tři polohy, v kterých se pouta nasazují. U poutací polohy ve stoje je největší pravděpodobnost, že dojde k protiútok, tak je nutné omezit pohyb pachatele. Oproti tomu poloha vkleče přináší pro policistu menší riziko. Poutací poloha vleže je nejvíce bezpečná poloha.

➤ **Použití služebního psa**

Policejního psa může použít jen policista psovod. Pes má většinou náhubek, ale pokud to vyžaduje situace lze použít psa i bez náhubku. Služební pes vykonává činnost na základě povelu svého psovoda.

➤ **Použití vytlačování koňmi**

U narušení veřejného pořádku jsou služební koně častým a účinným donucovacím prostředkem. Využívají se k zastavení postupu skupiny či ke snížení agresivity nebo také k rozptýlení osob, při obnově veřejného pořádku a k zabránění protiprávního jednání. K zákroku s koňmi dochází v případě, že se nedaří obnovit pořádek jinými způsoby. Policisté se s koňmi pohybují v řadě proti shromáždění nebo jedou cvalem či klusem v sestavě pevného klínu za účelem rozražení a rozptýlení osob.

➤ **Použití vodního stříkače**

Vodní stříkač se používá v případě, že nedošlo k uposlechnutí a dochází nadále k narušování veřejného pořádku. Jako náplň se využívá voda nebo roztok vody a slzotvorného prostředku. Obsluhou tohoto stříkače jsou policisté vyškoleni pro řízení vozidla a pro obsluhu proudnice.

➤ **Použití zásahové výbušky**

Proti protiprávnímu jednání při narušování veřejného pořádku se mohou použít zásahové výbušky. Využívají se univerzální granátometry, které jsou upraveny pro přímou či nepřímou střelbu do davu. Nábojnice mohou být kouřové, zvukové, slzné či barvicí světelné. Přibližně 200 gumových kuliček tvoří náboj a po vystřelení se náboj odrazí od země. Proti davu jsou používány jako aktivní ochrana zásahové výbušky P-1. Od spuštění dochází k reakci po 3 sekundách a dojde k vylétnutí 14 létavic s motorky vylétajících do prostoru. Nejdříve vydávají záblesky a vybuchují. Lidé reagují takovým způsobem, že si lehají na zem a zakrývají si hlavu a oči. Výbuchy, ke kterým dochází, jsou pro sluch na hranici bolestivosti. (www.fbi.vsb.cz)

3 CÍLE PRÁCE

Hlavním cílem teoretické části bakalářské práce bylo popsat problematiku vzniku, průběhu a řešení nepokojů, vzniklých u obyvatelstva. Na základě informací o psychologickém chování obyvatelstva, příčin vzniku nepokojů a informací o silách a prostředcích Policie České republiky, provést analýzu řešení konkrétních opatření.

Cílem praktické části bude zjistit nasazení policejních jednotek na území České republiky. Dále pak analyzovat konkrétní příklady nepokojů, které se udály na území České republiky, popsat důvody jejich vzniku a nasazení sil a prostředků k jejich řešení. Dalším cílem bude posoudit vhodnost postupů policejních jednotek a navrhnout efektivní taktiky.

Cíle práce:

- Přiblížení problematiky nepokojů u obyvatelstva
- Zmapování možností České republiky v této problematice
- Zmapování činnosti pořádkových jednotek a antikonfliktních týmů
- Analyzování konkrétních situací, které se staly v České republice
- Zhodnocení postupu opatření u konkrétních situací a navrnutí případného efektivního postupu

4 METODIKA

Pro dosažení cílů bakalářské práce je nutné využít metody komplexní analýzy získaných informací z určitých zdrojů. Na základě získaných informací dále shrnout a zhodnotit práci Policie ČR.

K získání potřebných údajů o činnosti Policie ČR bylo využito zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím. Na Policii ČR byly zaslány dotazy týkající se počtu příslušníků pořádkových jednotek, speciálních pořádkových jednotek a antikonfliktních týmů. Dotazy se dále týkaly přehledu počtu jejich nasazení a také přehledu typů nasazení. Na základě sběru těchto dat bylo vytvořeno statistické šetření o činnosti pořádkových jednotek a antikonfliktních týmů.

Pro rozbor konkrétních situací na území České republiky se využilo analýzy zdrojů a to zejména zdrojů internetových a také zpráv Ministerstva vnitra. Na základě zjištěných informací a analýzy dat bylo provedeno shrnutí těchto událostí, zhodnocení pozitiv a negativ zásahu, zhodnocení použití prostředků a také možnosti aplikace jednotlivých taktik policie. Pomocí výzkumných otázek týkajících se konkrétních zásahů se dále vyhodnocovala správnost a vhodnost použitých sil a opatření.

5 ZMAPOVÁNÍ ČINNOSTI PJ A AKT POLICIE ČR

Tabulka 1 – Přehled počtu nasazení pořádkové jednotky

Nasazení pořádkové jednotky u jednotlivých krajů od roku 2010 do roku 2015						
Pořádková jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
KŘP - hl. města Prahy	24	39	48	33	48	82
KŘP - Středočeského kraje	33	35	35	36	52	119
KŘP - Jihočeského kraje	22	21	25	39	43	41
KŘP - Plzeňského kraje	31	47	39	56	40	76
KŘP - Karlovarského kraje	50	36	64	57	93	34
KŘP - Ústeckého kraje	34	38	28	37	36	36
KŘP - Libereckého kraje	-	34	23	39	57	79
KŘP - Královohradeckého kraje	-	22	23	23	36	64
KŘP - Pardubického kraje	3	35	62	66	73	359
KŘP - Jihomoravského kraje	-	-	-	-	-	-
KŘP - kraje Vysočina	11	13	23	27	35	90
KŘP - Zlínského kraje	17	61	29	62	49	50
KŘP - Moravskoslezského kraje	151	-	-	-	-	-
KŘP - Olomouckého kraje	73	65	37	137	149	169
Celkem	452	446	436	612	711	1 199

(Statistiky Policie ČR)

Tabulka 2 – Přehled počtu nasazení speciálních pořádkových jednotek

Nasazení speciální pořádkové jednotky jednotlivých krajů od roku 2010 do roku 2015						
Speciální pořádková jednotka	2010	2011	2012	2013	2014	2015
KŘP - hl. města Prahy	2 263	2 733	2 981	4 179	4 493	5 901
KŘP - Středočeského kraje	-	-	-	-	-	-
KŘP - Jihočeského kraje	-	-	-	-	-	-

KŘP - Plzeňského kraje	-	-	-	-	-	-
KŘP - Karlovarského kraje	-	-	-	-	-	-
KŘP - Ústeckého kraje	-	-	188	678	747	589
KŘP - Libereckého kraje	-	-	-	-	-	-
KŘP - Královohradeckého kraje	-	-	-	-	-	-
KŘP - Pardubického kraje	-	-	-	-	-	-
KŘP - Jihomoravského kraje	338	269	333	268	476	913
KŘP - kraje Vysočina	-	-	-	-	-	-
KŘP - Zlínského kraje	-	-	-	-	-	-
KŘP - Moravskoslezského kraje	-	1 035	1 170	1 305	1 329	1 393
KŘP - Olomouckého kraje	-	-	-	-	-	-
Celkem	2 601	4 176	4 672	6 430	7 045	8 796

(Statistiky Policie ČR)

Tabulka 3 – Přehled počtu příslušníků antikonfliktních týmů

Počet příslušníků antikonfliktních týmů jednotlivých krajů od roku 2010 do roku 2015						
Antikonfliktní tým	2010	2011	2012	2013	2014	2015
KŘP - hl. města Prahy	26	21	27	23	28	28
KŘP - Středočeského kraje	14	16	14	15	15	13
KŘP - Jihočeského kraje	18	19	19	18	16	16
KŘP - Plzeňského kraje	12	11	11	11	11	12
KŘP - Karlovarského kraje	8	8	8	8	8	8
KŘP - Ústeckého kraje	26	24	24	24	23	23
KŘP - Libereckého kraje	10	12	12	11	11	12
KŘP - Královohradeckého kraje	13	13	13	13	13	13
KŘP - Pardubického kraje	9	8	8	8	8	9
KŘP - Jihomoravského kraje	12	12	12	12	22	20
KŘP - kraje Vysočina	8	8	13	13	13	13
KŘP - Zlínského kraje	10	10	11	10	111	11
KŘP - Moravskoslezského kraje	21	20	20	20	20	20
KŘP - Olomouckého kraje	18	18	18	17	20	19

Celkem	205	200	210	210	219	217
---------------	------------	------------	------------	------------	------------	------------

(Statistiky Policie ČR)

Tabulka 4 – Přehled počtu nasazení antikonfliktních týmů

Nasazení antikonfliktních týmů jednotlivých krajů od roku 2010 do roku 2015						
Antikonfliktní tým	2010	2011	2012	2013	2014	2015
KŘP - hl. města Prahy	54	54	49	37	49	86
KŘP - Středočeského kraje	17	17	20	22	24	21
KŘP - Jihočeského kraje	12	12	14	22	17	16
KŘP - Plzeňského kraje	11	11	17	16	10	14
KŘP - Karlovarského kraje	4	4	5	4	3	5
KŘP - Ústeckého kraje	17	17	21	21	10	18
KŘP - Libereckého kraje	8	8	12	10	6	20
KŘP - Královohradeckého kraje	14	14	10	11	12	23
KŘP - Pardubického kraje	7	7	18	13	8	8
KŘP - Jihomoravského kraje	18	18	16	33	17	15
KŘP - kraje Vysočina	3	3	9	19	25	15
KŘP - Zlínského kraje	10	10	9	22	19	45
KŘP - Moravskoslezského kraje	14	14	19	32	25	5
KŘP - Olomouckého kraje	6	6	9	22	11	27
Celkem	195	195	228	284	236	328

(Statistiky Policie ČR)

Tabulka 5 – Využití služební hipologie při bezpečnostních opatřeních (v hodinách)

Počet využití služební hipologie na území všech krajů od roku 2010 do roku 2015						
Služební hipologie	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Policie České republiky	3 120	3 494	3 197	4 221	3 296	4 661

(Statistiky Policie ČR)

6 VÝZKUMNÉ OTÁZKY

Pro zjištění způsobů potlačování nepokojů jsme zvolili demonstrovat policejní taktiky na konkrétních událostech. Vybrali jsme tři hromadné události, které se udály na území České republiky od roku 2000, a byl u nich zaznamenán vznik nepokojů. Na základě zjištěných poznatků o přípravě a provedených opatřeních, se pokusíme zásahy zhodnotit.

Mezi konkrétní případy vzniku nepokojů jsme zvolili:

- Nepokoje při příležitosti 55. zasedání Mezinárodní měnového fondu a Světové banky, 2000
- Nepokoje při události Czechtek, 2005
- Nepokoje při protiromských demonstracích ve Varnsdorfu, 2011

Výzkumné otázky:

Otázka č. 1: Byla celková příprava na tyto události dostatečná?

Otázka č. 2: Byla příprava Policie ČR dostatečná?

Otázka č. 3: Byl zajištěn dostatečný počet příslušníků Policie ČR při zásahu?

Otázka č. 4: Bylo uskutečněné opatření Policie ČR vhodně použité?

7 ROZBOR KONKRÉTNÍCH SITUACÍ

7.1 Vzpoury při příležitosti 55. zasedání

Mezinárodní měnového fondu a Světové banky, 2000

Mezinárodní měnový fond (MMF) je mezinárodní organizace přidružená k OSN, jež si klade za cíl usnadnit mezinárodní měnovou spolupráci, podporovat stabilitu směnných kurzů a prostřednictvím půjček podporovat státy, které mají finanční obtíže.

Světová banka (SB) je označení pro sdružení dvou specializovaných organizací OSN. Zabývá se finanční a technickou pomocí pro rozvíjející se země a to za účelem snížit chudobu a zlepšit životní podmínky.

Zasedání v Praze bylo uskutečněno od 19. -28. září roku 2000 v Kongresovém centru, někdejší předlistopadovém Paláci kultury. Rozhodnutí, že se zasedání bude konat v České republice, bylo pro Česko poctou, avšak Praha musela zažít a zvládnout masové protesty odpůrců ekonomické globalizace. Zasedání se zúčastnili hlavní představitelé těchto institucí, guvernéri, ministři členských zemí a jejich zástupci. Do Prahy přijelo více než tisíc oficiálních hostů. Mezi hlavní témata zasedání patřily ekonomická perspektiva, reforma MMF a SB a také pomoc chudým státům.

Zasedání provázely několik dní trvající protesty proti globalizaci, při kterých došlo k mnohačetným potyčkám a rozsáhlým škodám. (www.ceskatelevize.cz)

Přípravy

Hlavní město se muselo připravit na řadu změn v každodenním fungování a muselo vytvořit speciální opatření k udržení bezpečnosti pro účastníky zasedání, ale také pro efektivní potlačení tlaku demonstrantů. Konaly se pravidelné zasedání krizového štábu magistrátu.

Do příprav byli zapojeni policisté, záchranná služba, hasiči a strážníci. Hasiči například nacvičovali ochranu proti účinkům "Molotovových lahví". Po dobu zasedání zasedal i krizový štáb Armády ČR. Připravovat se musely i distribuční firmy a to například Pražská energetika, Pražské vodovody a kanalizace a Technické správy komunikací.

Praha 4, ve které se nachází Kongresové centrum, také vytvořila evakuační plán pro ty, co by museli opustit svá obydlí z důvodu požáru nebo jiné havárie. Měla připraveno 120 lůžek. Město zřídilo i koordinační centrum, které fungovalo od 18. září a pracovalo nonstop. Zřízena byla také bezplatná telefonní linka.

Nahlášeno bylo kolem 215 protestních akcí a policie tvrdila, že je na plánované masové demonstrace, pochyby, blokády a násilnosti připravena. Policie měla k dispozici 11 000 policistů včetně policistů z dopravní policie, jízdny policie a psůvodů. Také byla zajištěna dokumentace střetů mezi policisty a demonstranty pomocí takzvané občanské právní hlídky.

Velké obavy způsobovali hlavně zahraniční demonstranti, u kterých se předpokládalo, že jsou zkušenější a přesně vědí, proti čemu demonstrují. Také byli zvyklí na tvrdší formy demonstrací. Ze zdrojů také přicházely informace o pravidelné přípravě organizací. (www.zpravy.idnes.cz)

Časová osa, 26. září 2000

Demonstrace byly organizovány během celého setkání. Některé byly celkem poklidné a nedocházelo u nich k větším škodám či zraněním. Avšak demonstrace konané 26. září se zapsaly do historie.

Už o rok dříve se lidé přesvědčili o vážnosti těchto druhů demonstrací a to při protestech proti globalizaci v Seattlu v roce 1999. V Seattlu probíhala regulérní pouliční válka mezi 40 000 demonstranty a šokovanou policií.

Nejradikálnější demonstranti byli přesvědčeni, že s českou policií to budou mít snazší. Mysleli si, že na ně bude policie stačit nebo, že to se zásahem proti nim přeženou.

Plán demonstrantů si byl celkem jednoduchý:

- zablokovat ze tří stran Kongresové centrum,
- uvěznit delegáty uvnitř,
- vytvořit atmosféru, při které se nedají přijmout žádná usnesení.

- **11:00**

Demonstranti se dali do pohybu. V tuto dobu si ještě demonstranti představovali demonstraci jako poklidnou.

- **13:00**

Demonstranti narazili na policejní zátarasy. Dobře vybavení Italové zuřivě útočili na policejní kordony a metali po nich dlažebními kostkami. Policie odpovídala vodními děly a slzným plynem.

- **14:00**

Policii se podařilo první vlnu útoků odrazit. Avšak všechny skupiny demonstrantů jsou ve stálém kontaktu.

- **17:00**

Demonstranti došli k závěru, že jedna z bočních ulic ke Kongresovému centru je střežena jen mírně, vyrážejí k novému útoku. Přišla druhá vlna útoku a to zuřivější než ta první. Znovu létaly dlažební kostky, hořely barikády a vodním dělům se demonstranti bránili házením pytlíků s vápnem.

Těmto nátlakům demonstrantů nečelili jen těžkooděnci ze zásahové jednotky. Na mnoha místech byli dlažkami zasypáváni řadoví policisté bez ochranných štítů a na hlavách s pouhými kšiltovkami.

- **Podvečer**

Demonstrující se pomalu začali unavovat a policie zvolna začala dostávat situaci pod kontrolu. Přispělo k tomu i to, že delegáti v Kongresovém centru končí.

- **Večer/noc**

Dohru měl celý den na Václavském náměstí. Za tmy hloučky neuspokojených demonstrantů rozbíjeli výlohy. Avšak tady už byla policie v přesile. Vytlačovala všechny do postranních ulic a tam je uklidnila.

- **27. září 2000**

Druhý den byl již ve znamení pokojné prohry. Většina násilníků odjela sama od sebe nebo za policejní asistence po propuštění z cel. Nedosáhli ničeho, ale dali o sobě znova vědět. (www.stream.cz)

7.1.1 Shrnutí

Důležitým faktorem při zajišťování bezpečnostních opatření byly informace z uplynulých let. Pořadatelé a Česká republika měli možnost ponaučit se z chyb, které byly udělány předchozími pořadajícími státy. Česká republika tedy počítala s demonstracemi, které každoročně zasedání provázejí a věděla, že tyto demonstrace se mohou proměnit v závažné nepokoje. Policie ČR a další bezpečnostní a záchranné sbory se poctivě přirovnali. Byly dokonce připraveny evakuační plány pro obyvatele bydlící poblíž Kongresového centra.

Česká republika musela brát ohled na to, že do státu přijedou významné osoby z celého světa a musela tedy chránit jejich bezpečnost a cílem bylo, aby účastníci zasedání nepocítovali obavy z demonstrujících a aby demonstrující nezasáhli do poklidného průběhu zasedání.

Dalším faktorem při plánování bylo očekávání příjezdu zahraničních demonstrantů, kteří se obecně pokládají za více agresivní a také už s podobnými akcemi měli zkušenost. Očekávání se potvrdilo a první agresivní útoky byly zaznamenány italskými účastníky.

Prostředky použité demonstranty:

- Dlažební kostky
- Láhve
- Pytle s vápnem

Prostředky použité policií:

- Vodní děla

- Slzný plyn

Tabulka 6 - Shrnutí protestů při příležitosti zasedání MMF a SB v roce 2000

Protesty při příležitosti zasedání MMF a SB v roce 2000 (číselné shrnutí)			
		26. září 2000	Celkem během protestů
		osob	Osob
Zraněno	Účastníků	20	477
	Policistů	64	123
	Delegátů	2	0
	Novinářů	1	0
Zadrženo	Občanů ČR	300	900
	Cizinců	120	
Obviněno	Občanů ČR	-	2
	Cizinců	-	18
Škoda	-	-	25 000 000 Kč

Také bylo podáno více než 300 oznámení na policisty, z toho 26 trestných oznámení. Jeden případ byl uzavřen trestný čin, a to zneužití pravomoci veřejného činitele.

Pozitiva zásahu

- Přípravenost bezpečnostních a záchranných sborů
- Monitoring v oblasti Kongresového centra
- Monitoring příjezdějících demonstrantů do Prahy
- Posílení policie z jiných měst
- Efektivní ochrana účastníků zasedání a veřejného obyvatelstva
- Využití jízdní policie a psůvodů
- Použití vodních děl

Negativa zásahu

- Náročná komunikace se zahraničními demonstranty

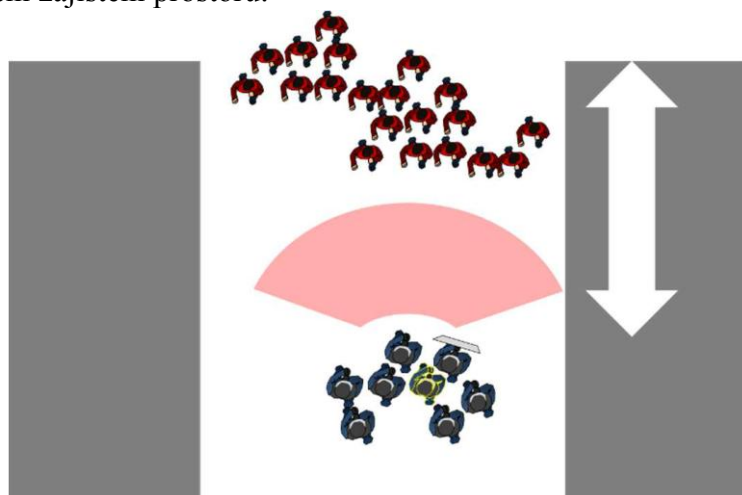
- Zasahující policisté bez ochranných prostředků
- Velké škody na majetku

7.1.2 Aplikace metod pořádkových jednotek

V případě demonstrací v ulicích města mohou družstva pořádkových jednotek použít metodu zajištění prostoru.

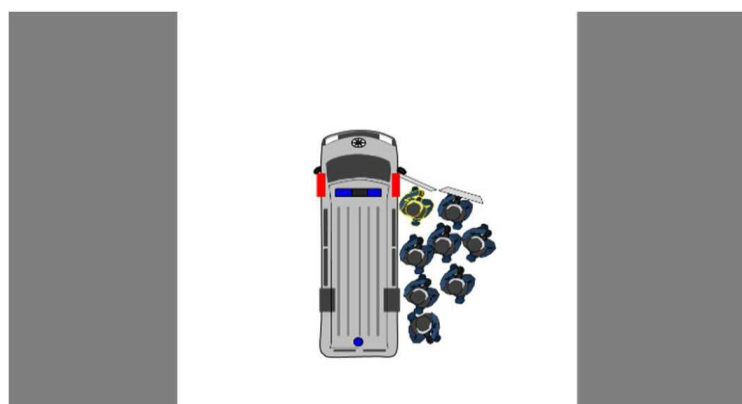
Zaujetí pozice zajištění prostoru je takticky výhodné, policisté mají v prostoru přehled o dění a z této pozice je možnost dále manévrovat a provádět zákroky. V tom zaujetí pozice lze bránit osobám vstupování do prostoru, který je třeba zajistit, nebo přinutit osoby setrvat. Dále je možnost kooperace s ostatními družstvy.

Postavení zajištění prostoru:

Obrázek 1- Zajištění prostoru bez vozidla (cvičební řád 2015)

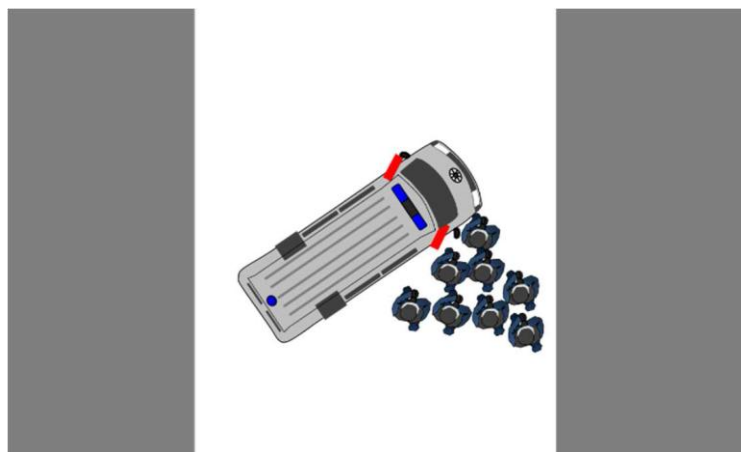
K zajištění prostoru lze využít i vozidla:

Obrázek 2 - Zajištění prostoru s vozidlem (cvičební řád 2015)

V tomto případě, kdy měli policisté za úkol nepustit demonstranty do blízkosti Kongresového centra, by šlo využít postavené uzavření prostoru. Při takovém postavení lze úplně zamezit vstupu, průchodu či odchodu osob.

Uzavření prostoru s využitím vozidla:

Obrázek 3 - Uzavření prostoru s využitím vozidla (cvičební řád 2015)

7.2 Czechtek, 2005

27. července přechody Rozvadov a Folmava hlásily nárůst vozidel, která mířila na technoparty CzechTek. Avšak někteří cizinci se do Česka přes hranice nedostali. Policie již na hranicích rozdávala letáky, ve kterých upozorňovala návštěvníky, že akce nemusela být legální a hrozilo jim, že se dopustí protiprávního jednání. Lidé neznali přesné místo konání, měli sraz v pražských kempech Jan, Trója a Karolína, kde se později dozvěděli místo konání hodinu před zahájením akce.

Již před začátkem akce si zastánci akce začali stěžovat na postup policie. Stěžovali si především na to, že policie dostala rozkaz zabránit konání akce již před jejím začátkem. Tvrdili, že tento postup je v rozporu s Listinou základních práv a svobod a že peníze daňových poplatníků se dají využít k rozumnějším činnostem než k rozhánění hudebního festivalu. (www.zpravy.idnes.cz)

Přípravy

Policie se v důsledku předchozích akcí dlouhodobě připravovala na konání dalších ročníků těchto akcí. Přípravnými kroky můžeme považovat využití již dříve vytvořeného „metodického pokynu pro konání hromadných akcí s velkým počtem účastníků“ a také rozkaz č. 67 policejního prezidenta – k provedení policejního

opatření „CzechTek 2005“. Jako cíl tohoto rozkazu se dá považovat zajištění bezpečnosti osob a ochranu veřejného pořádku v době konání akce CzechTek 2005. Policejní prezident také nařídil provádění opatření od 8:00 hodin dne 28. července 2005 do odvolání. Úkolem byla zejména ochrana veřejného pořádku, bezpečnosti osob a majetku. Součástí byl také dohled na plynulost a bezpečnost silničního provozu.

Součástí rozkazu bylo zjistit:

- místo konání akce,
- zajistit odpovídající počet příslušníků policie,
- monitorování přesunů účastníků (včetně policejního vrtulníku),
- poskytování metodické pomoci příslušné krajské správě Policie ČR,
- zajistit stanovisko majitele pozemku a příslušného okresního zastupitelství.

Primárním cílem takovéto přípravy bylo zajištění ochrany veřejného pořádku a bezpečnosti, nikoliv zabránění konání akce. (předkládací zpráva 2005)

Časová osa, 29. 7. 2005

- **01:00**

Během dopravně-bezpečnostní akce bylo zjištěno místo konání technoparty na již dříve vytipované lokalitě, v okolí obcí Mlýnec a Újezd pod Přimdou na Tachovsku.

Byl zřízen operační štáb v rámci Okresního ředitelství Policie ČR Tachov.

- **02:30**

V tento čas byl informován Hasičský záchranný sbor (HZS) Plzeňského kraje a byl požádán o zajištění logistické podpory pro Polici ČR a Zdravotnickou záchrannou službu. Logistická podpora zahrnovala zajištění zázemí (stany, lehátka, deky apod.).

- **07:00**

Policie obklíčila louky. Pořadatelé měli sice povolení majitele pozemku, ale neměli, povolení jezdit po soukromých komunikacích. Také byly užívány okolní pozemky, u nichž majitelé nevyjádřili své povolení. Komunikace tedy byla účastníky

technoparty užívána v rozporu s právním řádem České republiky. Ředitel Okresního ředitelství policie (OŘP) požádal o posílení sil.

Pro účel zbránění trestné činnosti začala policie vyzývat účastníky k opuštění od trestné činnosti, ti však na výzvy nereagovali.

- **11:50**

Policie vyklidila jeden pruh dálnice D5 podél kolony účastníků. Kolem 150 lidí si však na vozovku sedli a žádali o povolení vjezdu na louku.

- **12:50**

Těžkooděnci vyrážejí vstříc účastníkům po vypršení hodinového ultimáta. Policie nasadila vodní děla a odtahují jim vozidla. Tehdejší premiér Jiří Paroubek se zásahem souhlasil.

- **17:00**

Policie vyzvala na sedmi místech účastníky k opuštění prostoru do 60 minut.

- **17:00 – 24:00**

Velký nárůst přijíždějících účastníků.

Časová osa, 30. 7. 2005

- **07:00**

V místě konání se nacházelo 3 až 5 tisíc účastníků a kolem 500 vozidel, účastníci také přicházeli pěšky a zdržovali se mimo pronajaté pozemky.

- **11:00**

Na místě události se nacházelo nejméně 5 tisíc účastníků a v provozu bylo 10 sound systémů (míst, odkud byla pouštěna hudba).

- **14:20**

Docházelo k nástupu příslušníků PJ Policie ČR do výchozích postavení.

- **15:50**

Sestavení realizační skupiny policie, které byly seznámeny s úkoly, a byla provedena jejich instruktáž.

- **16:00**

Vozidlo policie vyjelo do prostoru a pomocí tlumočnicků došlo k výzvě k opuštění prostoru. Účastníci začali napadat vozidlo kamením, klacky a lahvemi. Zároveň dochází k monitorování situace vrtulníkem policie.

- **16:36**

Vydání pokynu PJ Policie ČR k zahájení akce. Policisté postupovali k prvním sound systémům. Avšak ve střední a levé části byli policisté agresivně napadeni. Velitel PJ Policie ČR vydal pokyn k použití donucovacích prostředků, poněvadž vzniklou situaci nebylo možné vyřešit jiným způsobem.

- **16:56**

Poprvé použit vodní stříkač k posílení levé strany rojnice. Účastníci se začali shromažďovat za zády policistů s úmyslem napadnout je zezadu.

- **18:30**

Pravá a střední část linie byla obklíčena účastníky akce a hrozilo nedokončení zásahu. Síly policie musely být rychle přeskupeny.

- **19:30**

Dokončil se první zásah a policisté zůstali ve tvaru ve východní části prostoru.

- **20:35**

Příslušníci policie dostali pokyn nastoupit do výchozího postavení a vyjít k opětovnému zákroku a byl vydán příkaz k použití donucovacích prostředků.

- **22:50**

Došlo k zajištění 8 aparatur hudebních produkcí k účelu provedení úkonů v trestním řízení. Postupně docházelo ke stahování příslušníků policie. A po téměř hodině bylo stahování ukončeno.

31. 7. 2005

Během dne příslušníci dále vykonávali monitorování a průzkum prostoru a okolí. Postupně byly odesílány jednotky PJ zpět. (www.zpravy.idnes.cz), (předkládací zpráva 2005)

7.2.1 Shrnutí

Policejní zásah při Czechteku 2005 byl velmi specifický a diskutovaný. Policie se na tuto událost připravovala důkladně po zkušenostech z předchozích let. Problematickým faktorem u těchto typů akce je utajování místa konání. Účastníci začali způsobovat problémy již před konáním akce, když se začali sjíždět do kempů v Praze, kde čekali na oznámení místa konání.

Po zjištění místa konání se účastníci začali přesouvat obce Mlýnec a Újezd pod Přimdou. Tato situace způsobila velké potíže s dopravou na dálnici D5 a při sjezdech z této dálnice k obcím. Po zátarasu vozidel řidiče začali opouštět vozidla u silnic a vydali se na akci pěšky. Tato situace způsobila další problémy s dopravou.

Dalším problematickým faktorem u těchto typů akcí je chování účastníků. Ti v mnoha případech pod vlivem některých omamných látek a ztrácejí smysl pro racionální uvažování. I na tyto případy musí být policie připravena a použít vhodné opatření.

Obecně pokládalo Ministerstvo vnitra ČR zásah za optimální a v souladu s právním řádem České republiky i přes negativní názory účastníků. Avšak Ministerstvo vnitra ČR si bylo vědomo jednotlivých nepřiměřených opatření jednotlivých policistů.

Prostředky použité demonstranty:

- Kamení
- Klacky
- Plastové lahve

Prostředky použité policií:

- Vodní stříkač
- Slzný plyn

Tabulka 7 - Shrnutí CzechTeku 2005

CzechTek 2005 (číselné shrnutí)		
		osob
Zúčastněno	Civilistů	cca 5 000
	Policistů	3 428
Ošetřeno	Civilistů	100
	Policistů	99
Transportováno	Civilistů	26
	Policistů	8
Náklady Policie ČR		29 413 076 Kč
Škoda na majetku Policie ČR		1 931 697 Kč

Pozitiva zásahu

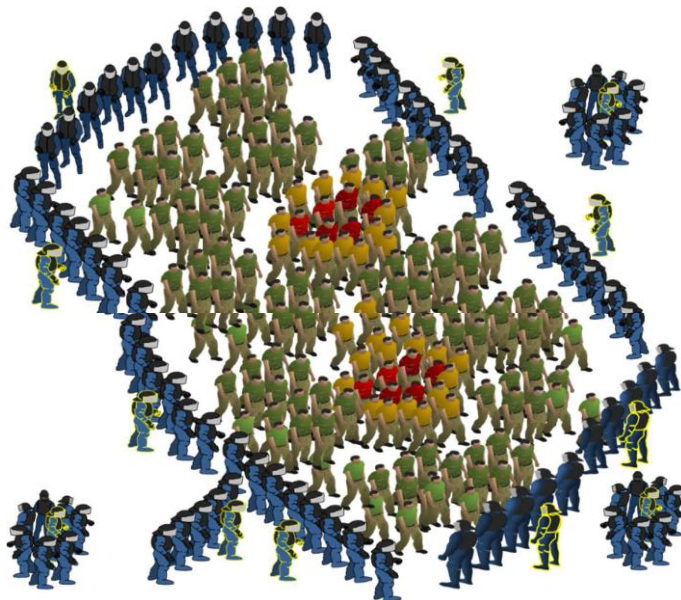
- Dlouhodobá příprava
- Vytvoření rozkazu policejního prezidenta k provedení policejního opatření „CZECHTEK 2005“
- Monitorování události vrtulníkem
- Dostatečný počet policistů v prostoru akce
- Připravenost zasahujících policistů
- Potlačení masivního porušování zákonů
- Informování účastníků i v cizích jazycích

Negativa zásahu

- Blokování dálnice D5 a sjezdu
- Nedostatečný počet policistů v oblasti dálnice a sjezdů
- Volný pohyb lidí po dálnici a silnicích, dlouhé čekání na průjezd
- Velký počet zraněných
- Jednotlivé nepřiměřené reakce policistů

7.2.2 Aplikace metod pořádkových jednotek

Při akcích na otevřeném prostoru by šlo využít taktiky „HIGH profile“, který se používá při hromadném zajištění osob a při potřeba udržet osoby na určitém místě. Pro provedení takového zásahu je nutné disponovat dostatkem sil. Dále je nutné provést rozvahu postupu a využití prostoru. (cvičební řád 2015)

Obrázek 4 - Taktika „HIGH profile“ (cvičební řád 2015)

7.3 Protiromské demonstrace ve Varnsdorfu, 2013

V posledních letech jsou v Česku znát protiromské názory. Dochází tedy k demonstracím, protestům a pochodům. Demonstrace proběhnuté ve Varnsdorfu byly vyústěním dlouhodobé nespokojenosti obyvatel vůči romským spoluobčanům. Cílem protestantů bylo především řešení situace s navyšující se kriminalitou ve městě. Demonstrace ve Varnsdorfu a ve městech v oblasti Šluknovského výběžku (Rumburk, Nový Bor), byly dlouhodobější záležitostí a hrozil přechod z poklidné demonstrace v násilnosti, poškozování majetku a také k ohrožení zdraví osob. Hlavní protestní akce se konaly tedy ve městech Varnsdorf, Nový Bor a Rumburk. Avšak k nejradikálnější akci došlo 10. září 2011. (www.zpravy.e15.cz)

Přípravy

Cílem policejních opatření při demonstracích bylo zamezit fyzickému kontaktu mezi účastníky demonstrací a romským obyvatelstvem. Plánem bylo využít antikonfliktních týmů, které byly povolány ke všem pořádaným demonstracím. Úkolem těchto týmů bylo pomocí komunikace určit pravidla chování. Polici o plánovaných opatřeních informovala s cílem uklidnění napětí. Na pořádané demonstrace byla zajištěna pořádková jednotka Krajského ředitelství policie (KŘP) Ústeckého kraje a Antikonfliktní tým KŘP Ústeckého kraje. V případě vyššího rizika byla pořádková policie posílena z jiných krajů. Již od 23. srpna 2011 byl Šluknovský výběžek posilován silami Speciální pořádkové jednotky z Prahy. Dále byly poskytnuty síly a prostředky Speciální pořádkové jednotky Brna a Ostravy. (www.policie.cz)

Časová osa, 10. září 2011 Varnsdorf

14:30

Předpokládalo se, že se demonstrace zúčastní stovky lidí. V pohotovosti byli stovky policistů, mezi nimiž byli psovodi či členi antikonfliktních týmů. Zároveň došlo k srozumění obyvatelů, aby zvažili účast na akcích extremistů. DSSS, Dělnická strana sociální spravedlnosti, plánovala shromáždění na 17:00 na varnsdorfském náměstí.

15:00

Policisté kontrolovali všechna vozidla, která přijížděla do Varnsdorfu. Kontrolovali doklady a prohledávali auto kvůli možnému nálezu zbraní. Přičemž našli různé zbraně jako mačety, kladiva, obušky či nože.

16:30

Na náměstí se již nacházelo kolem sta lidí a atmosféra byla poklidná. Příjezd extremistů se očekával před 17 hodinou.

16:45

Policisté před Varnsdorfem zkontrolovali autobus s extrémisty. Jeden extrémista vylezl z autobusu a vystřelil na policistu z plynové pistole. Útočník byl zdržen a převezen na policejní služebnu.

17:00

Na náměstí se nacházelo více než 300 účastníků. DSSS začalo se svými proslovy.

18:00

Shromáždění se začalo pohybovat směrem k ubytovně a mířil k Hotelu Sport, který je obýván romskou komunitou. Pochod byl však spontánní a nepovolený. Účastnilo se ho 1000 až 1500 lidí.

18:11

Dav byl zastaven na mostě nedaleko hotelu a policisté kropí dav vodním dělem. Na most také přijela pořádková policie s koňmi. Celou situaci monitorovala policejní helikoptéra.

18:20

Použitím dělbuchů a vodního děla byl dav vytlačen z mostu. Na použití těchto prostředků reaguje dav agresivně. Těžkooděnci protestující obklíčili a únikové cesty byly uzavřeny.

18:45

Cestu zahradili těžkooděnci a účastníci házeli po policii kamení a láhve. Policisté využili zatlačování koňmi a použili dělobuchy. Dále docházelo ke chránění ubytovny a rozháněli demonstranty.

20:10

Lidé se stále bouřili, házeli kameny či láhve. Byli vytlačováni zpět na náměstí a těžkooděncům pomáhala jízdní policie.

20:40

Dav se pomalu začal rozcházet a situace se začala uklidňovat. Policie se chystala situaci monitorovat po celou noc. (www.decinsky.denik.cz)

7.3.1 Shrnutí

Tato událost ve Varnsdorfu byla jen jedna z velkého množství demonstrací, které na území Šluknovského výběžku probíhaly. Policisté čelili demonstracím v období celého léta roku 2011. Protiromské demonstrace byly nebezpečné kvůli

hrozbě útoků proti romským spoluobčanům. Policisté měli za úkol udržet demonstrace, většinou ohlášené, v poklidném průběhu a bez násilností.

Začátek demonstrace probíhal poklidně, avšak demonstrace se začala měnit v pochod směřující k ubytovně a hotelu, kde byli Romové ubytováni. Tato změna situace mohla vygradovat v násilnosti a byl tedy nutný zásah Policie. Demonstranti byli zastaveni policií na mostě, přičemž to způsobilo u demonstrantů rozrušení.

Policistům se nakonec podařilo demonstranty rozehnat a došlo ještě k dalšímu preventivnímu monitorování.

Použité prostředky demonstranty:

- Kameny
- Plynové pistole
- Láhve

Použité prostředky policisty:

- Vodní stříkač
- Dělbuchy
- Jízdní policie
- Slzný plyn

Tabulka 8 - Shrnutí protiromských demonstrací ve Varnsdorfu

Protiromské demonstrace ve Varnsdorfu 10. září 2011 (číselné shrnutí)		
		osob
Zraněno	Civilistů	3
	Policistů	3
Zadrženo	Civilistů	37
Obviněno	Civilistů	5
Škoda		600 000 Kč

Pozitiva zásahu

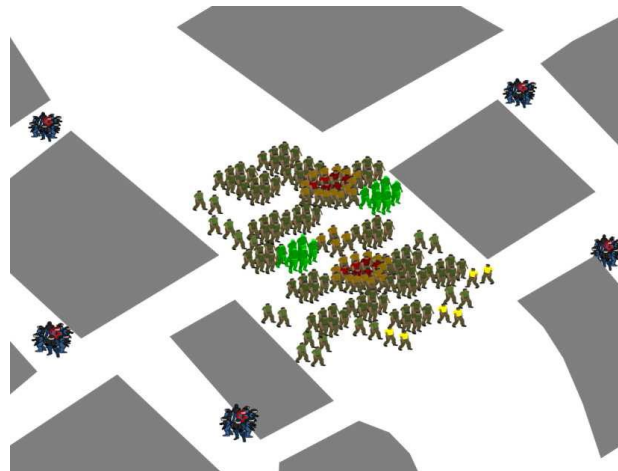
- Příprava sil a prostředků policie
- Zajištění dostatečného množství policistů

- Využití antikonfliktního týmu
- Využití jízdni policie

U této události nenacházím žádná negativa zásahu.

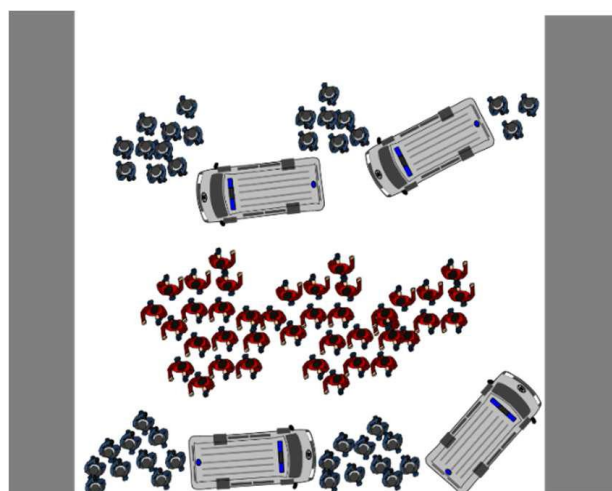
7.3.2 Aplikace metod pořádkových jednotek

U této události a jich podobných lze využít taktiku „LOW profile“, kde se snaží policisté kontrolovat široký prostor (náměstí a okolní ulice). Síly nejsou rozmístěny těsně na sobě, ale dochází ke kontrole dění z odstupu. Tím pádem může dojít k případnému zásahu z různých stran najednou.

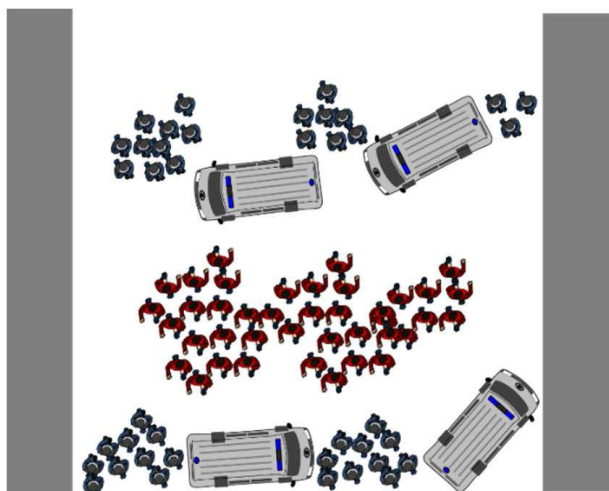

Obrázek 5 - Taktika „LOW profile“

V případě zajištění více osob by šlo využít ještě variantu s využitím vozidel.

Obrázek 6 - Taktika s využitím vozidla (cvičební řád 2015)

Obrázek 7 - Taktika s využitím vozidel č. 2 (cvičební řád 2015)

7.4 Vyhodnocení výzkumných otázek

Na základě analýzy událostí a zhodnocení negativ a pozitiv zásahů odpovíme na dříve položené výzkumné otázky.

Otázka č. 1: *Byla celková příprava na tyto události dostatečná?*

Příprava na všechny tři události probíhala s dostatečným předstihem. Díky zkušenostem z předchozích let, kdy docházelo při stejných akcích k nepokojům, Česká republika počítala s jejich vznikem. Přípravu na všechny tři události lze pokládat za dostatečnou.

Otázka č. 2: *Byla příprava Policie ČR dostatečná?*

Policie ČR ve všech třech případech posílala své síly a prostředky před očekávaným konáním akce. Příslušníci prošli seznámením se s druhem akcí a tím pádem se specifiky těchto akcí. U akce CzechTek 2005 dokonce bylo pro příslušníky policie uskutečněno praktické cvičení na tento typ události. Přípravu tedy policie u žádné události nezanedbala a lze ji pokládat za dostatečnou.

Otázka č. 3: *Byl zajištěn dostatečný počet příslušníků Policie ČR při zásahu?*

Příslušníci policie byli sice posíleni z jiných měst či krajů, avšak u nepokojů při zasedání MMF a SB, příslušníci chyběli a museli být zastoupeni policisty bez

vhodné ochrany. Na události Czechtek byl nedostatek příslušníků v oblasti D5 a dalších komunikací, ale při samotném zásahu na místě události bylo policistů dostatek. U protiromských demonstrací ve Varnsdorfu lze pokládat počet příslušníků také za dostatečný.

Otázka č. 4: Bylo uskutečněné opatření Policie ČR vhodně použité?

Opatření, které bylo použito, nebylo ani u jedné události v rozporu se zákony. U každé akce byla opatření využita vhodně k typu události. Bral se ohled také na typy osob, které se akcí účastnili. Vždy se nejdříve Policie ČR snažila vyřešit situaci nenásilnou formou a až v případě neuposlechnutí účastníků, musela využít donucovacích prostředků. Využití donucovacích prostředků typu vodní stříkače, slzný plyn a například využití jízdní policie lze pokládat za vhodné.

8 DISKUZE

Cíle práce, které se týkaly zmapování činnosti Policie ČR a analýzy a zhodnocení konkrétních událostí, se podařilo naplnit.

V části o zmapování činnosti pořádkových jednotek a antikonfliktních týmů jsme se dozvěděli, že počty jejich nasazení se neustále zvyšují. Na základě výčtu nasazení pořádkových jednotek jednotlivých krajů lze konstatovat, že celkový počet nasazení pořádkových jednotek se od roku 2010 do roku 2015 více než dvakrát zvýšil. Takový rapidní nárůst nasazení je zcela určitě pro Policii ČR náročný a lze předpokládat, že i počet příslušníků pořádkových jednotek se zvyšuje. Srovnání počtu nasazení pořádkových jednotek a počtu jejich příslušníků by bylo zajímavé, avšak Policie ČR neposkytuje přehled počtu příslušníků z taktických důvodů, neboť tyto informace by mohly být zneužity pachatelé protiprávní činnosti a tím pádem způsobit eliminaci účinnosti budoucích opatření Policie ČR.

Celkový počet nasazení čtyř momentálně existujících speciálních pořádkových jednotek se od roku 2010 do roku 2015 také zvýšil a to zejména z důvodu vzniku dvou speciálních jednotek v roce 2011 a v roce 2012. Avšak i počty nasazení u jednotlivých jednotek viditelně vzrostly. Kromě Speciální pořádkové jednotky KŘP Moravskoslezského kraje, se počty nasazení několikanásobně zvýšily. Srovnat počty nasazení s počty příslušníků těchto jednotek také není možné, poněvadž Policie ČR tyto informace nezveřejňuje ze stejných taktických důvodů, jako tomu bylo u pořádkových jednotek.

Po poznatcích o počtech nasazení pořádkových jednotek není překvapující, že i nasazení antikonfliktních týmů se dvojnásobně zvětšilo. Avšak počet příslušníků těchto týmů se výrazně nezvýšil. Od roku 2010 se jejich počet zvýšil pouze o 12 členů. Jednotlivé kraje si stále udrží přibližně stejný počet členů antikonfliktních týmů.

U řešení nepokojů se také využívá služební hipologie. Její využití se určuje v hodinách a podle výčtu odsloužených hodin od roku 2010 do roku 2015 můžeme konstatovat, že i jejich služeb se využívá čím dál tím více.

Pořádkové jednotky, speciální pořádkové jednotky, antikonfliktní týmy i jízdní policie jsou využívány například při některých rizikových utkáních,

hudebních produkcích, veřejných shromážděních, demonstracích a podobně. Avšak Policie ČR statisticky nevykazuje jednotlivé typy situací.

V další části bakalářské práce jsme zjišťovali, jak Česká republika řeší nepokoje a jaké síly a prostředky u řešení používá. S nepokoji se Česká republika setkává hlavně při demonstracích, hudebních akcích a také u sportovních utkání. Tyto akce začínají většinou jako poklidné a během průběhu se mohou vytvořit nepokoje. Důvody takovéto transformace jsou různé. Spouštěčem může být například i jen přítomnost příslušníků Policie ČR nebo opatření policie, které se účastníkům zdá být zbytečné. Vzpoury se většinou objevují u jednotlivců a ne u celého davu. Jednotlivec začne být agresivní a ostatní účastníci se s ním mohou ztotožnit a ke vzpourám se přidat. Z tohoto důvodu je hlavním cílem policie působit jen preventivně a vykonávat dozor nad poklidným průběhem akce. U účastníků je nutné, aby si uvědomili, že opatření prováděné příslušníky policie je nezbytné a je uskutečněné pro jejich vlastní bezpečnost a bezpečnost veřejnosti. Důležitá je u všech pořádaných hromadných akcí příprava, která neprobíhá jen u Policie ČR, ale i u dalších záchranných sborů.

Při přípravě na demonstrace proti globalizaci při zasedání MMF a SB probíhala příprava u Zdravotnické záchranné služby (ZSS) a také u Hasičského záchranného sboru (HZS). V ulicích byly zaopatřeny lékařské skupiny, které se měly v oblasti Kongresového centra pohybovat pro případnou neodkladnou pomoc pro lidi, pro které se z důvodů zablokování silnic nebylo možné dostat zdravotnickým vozem. Důležitým faktorem u této události byla přítomnost zahraničních demonstrantů, kteří měli zkušenost s podobnými demonstracemi z předchozích let. S přítomností zahraničních účastníků neměla policie velké zkušenosti, ale očekávala, že budou agresivnější než nezkušení čeští demonstranti. O to náročnější je udržování demonstrace v poklidném duchu, když dochází k nulové komunikaci.

Italové začali s útoky pomocí improvizovaných prostředků, jako jsou láhve či kameny. Policisté na útoky odpovídali, jako u většiny podobných případů, vodními stříkači a slzným plynem. Příslušníkům policie se podařilo situaci kolem Kongresového centra uklidnit, avšak odpůrci globalizace pokračovali s narušováním veřejného pořádku v centru Prahy. Na tuto vzniklou situaci odpovídali

policisté zatlačením odpůrců do postranních ulic a dále byli někteří předvedeni na policejní stanice. Kvůli tomuto výtržnictví v centru Prahy byla závěrečná vyčíslená škoda tak vysoká.

Za jeden větší nedostatek u zásahu lze považovat potlačování nepokojů policisty bez potřebných ochranných prostředků. U nich hrozilo vysoké riziko poranění kvůli používaným improvizovaným prostředkům ze strany demonstrujících. Celkově však u policistů nedošlo k závažnějším nedostatkům a lze pokládat tento zásah za úspěšný.

Při přípravě na Czechtek 2005 pokládáme za velmi přínosné cvičení, které proběhlo za účelem seznámení se policistů s těmito typy událostí a také za účelem přípravy policistů na taktiku zásahu a na používání donucovacích prostředků. Přičemž žádosti o posílení sil a prostředků Policie ČR, ZZS a HZS byly také prospěšné a efektivní. Všechny síly byly v pohotovosti a čekalo se na zjištění místa konání akce.

Organizátoři měli sice povolení pro užití místa, kde se akce konala, majitelem pozemku, avšak neměli povolení od dalších majitelů soukromých pozemků a komunikací, které byly účastníky také používány. V tomto případě musela Policie ČR situaci řešit a požádat účastníky o opuštění místa události a okolních pozemků. Ovšem komplikace vznikly již při sjezdu z dálnice D5, kde účastníci zablokovali sjezd a při čekání v kolonách se nebezpečně pohybovali po vozovce. Účastníci nereagovali na pokyny příslušníků policie a policisté museli využít donucovacích prostředků. U žádosti o opuštění prostoru na místě události, lze pozitivně ohodnotit využití překladatelů, kteří informovali účastníky v různých jazycích o vzniklé situaci a o nutnosti opuštění prostoru.

Komunikace byla v tomto případě na vysoké úrovni, avšak účastníci dále odmítali opustit prostor a obviňovali policisty z porušování lidských práv. Určitou roli tu mohl hrát faktor, že někteří lidé byli silně posilněni alkoholem či jinými omamnými látkami, což ovlivňovalo jejich chování. K potyčkám s policisty docházelo do pozdních hodin a policisté se snažili situaci vyřešit za použití donucovacích prostředků. Po uklidnění situace se nadále prostor monitoroval, pro případ konání nějakých dalších přestupků. I přes negativní reakce účastníků a veřejnosti můžeme zásah pokládat za oprávněný a ČR hodnotí chování příslušníků policie kladně, až na některé opatření použité jednotlivci.

Demonstrace ve Varnsdorfu a dalších městech v oblasti Šluknovského výběžku byly vyústěním dlouhodobější nespokojenosti obyvatel vůči romským spoluobčanům. Obyvatelé byli znepokojeni se stále zvyšující se kriminalitou u Romů.

Demonstrace uskutečněná 10. září byla jen jedna z mnoha demonstrací, které v této oblasti probíhaly. Oproti ostatním byla však náročnější na usměrnění a muselo se využít donucovacích prostředků. Nejdříve vše probíhalo v poklidu, avšak po ukončení shromáždění na náměstí, se změnilo shromáždění v pochod. Tento pochod směřoval k části města, kde byli Romové ubytováni. Pochod byl neohlášený a policie posoudila za nebezpečný z důvodu možného vzniku konfliktů. Zabránila tedy průchodu demonstrujících na mostě. Muselo dojít k použití vodního stříkače a slzného plynu. Mezi pochodujícími se nacházeli i členi extremistických skupin, kteří se obecně považují za radikálnější a agresivnější. Nakonec se policistům podařilo demonstranty rozehnat. U této demonstrace lze kladně ohodnotit využití antikonfliktního týmu snahy vyřešit protesty v poklidu. Výsledkem toho byl i malý počet zraněných. Tento zásah můžeme tedy pokládat za oprávněný a správný.

Obecně tedy můžeme říct, že Česká republika se snaží nepokoje řešit nenásilnou cestou a za pomoci komunikace. Při rizikovějších akcích se snaží působit preventivně a nezasahovat do průběhu události, pokud to není nezbytné. Využívá k tomu antikonfliktní týmy, které jsou jednoznačně důležitým faktorem, při udržování poklidného dění akce. Velmi potřebnou součástí při potlačování nepokojů je také jízdni policie, která využívá k zatlačování osob koně. Policejní koně jsou k těmto událostem každodenně cvičeni a s jejich jezdci působí při potlačování velice efektivně. Pokud lidé dále pokračují s narušováním veřejného pořádku, je však nutné použít dalších opatření a to například často používaného vodního stříkače. Vodní stříkač ve většině případů neublíží na zdraví, ale působí také efektivně k rozhánění davu.

9 ZÁVĚR

Tato bakalářská práce pojednává o způsobech potlačování nepokojů za využití policejních jednotek. Je zřejmé, že řešení těchto konfliktů není jednoduché a musí se brát ohled na více faktorů.

Obecně komunikace s lidmi v napjatých situacích je náročná. Policisté a ostatní členové záchranných složek musí brát v řešení těchto situací ohled na psychiku jednotlivců, kteří ovšem propadli davovému chování. Měli by tudíž být připravováni na možné nepokoje a měli by být seznámeni i s psychikou člověka a vědět, jak na tyto situace reagovat. Je však nesporné, že tyto zásahy jsou náročné i pro samotné policisty. Čelit několik hodin útokům ze strany nespokojených občanů, není pro zasahujícího jednoduché, a proto by měl být kladen důraz na psychickou i fyzickou přípravu. Toto vše je důležité, aby nedocházelo k neoprávněným nebo přehnaným použitím prostředků ze strany policistů.

V teoretické části jsme se zaměřili na vysvětlení psychologického hlediska chování lidí při hromadných událostech a také jsme popsali jevy, s kterými se u lidí při těchto událostech můžeme setkat. Dále jsme charakterizovali rizikové hromadné události. Poslední kapitola teoretické části se zabývá silami a prostředky Policie ČR.

V praktické části jsme se věnovali zmapováním výjezdů Policie ČR v oblasti nepokojů a analýze konkrétních případů, které se staly na území České republiky. Do rozboru konkrétních případů jsme vybrali události, které vykazovaly velký rozsah účastníků a zasahujících, vzbuzovaly zájem veřejnosti, a které měli mezi sebou větší časový rozestup, abychom mohli poukázat na vývoj zvládnání nepokojů.

Závěrem můžeme konstatovat, že Česká republika je v oblasti řešení nepokojů dobře vybavena a zaměřuje se nejdříve na poklidné řešení nepokojů. A až v případě opakovaného neuposlechnutí, řeší situaci pomocí donucovacích prostředků.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

LE BON, G. *Psychology of Crowds*. Southhampton : Sparkling Books Ltd, 2009. ISBN 978-1-907230-08-0.

CRITCHER, Ch. *Moral Panics And The Media*. místo neznámé : McGraw-Hill Education, 2003. ISBN 978-80-33520-995.

FILÁK A. *Základy teorie policejně-bezpečnostní činnosti II*. Praha : Police History, 2006. ISBN 978-80-86477-33-9.

HAYES, N. *Základy sociální psychologie*. Praha : Portál, 1998. ISBN 80-7179 763-9.

LEBEDA, D. *Úvod do problematiky extremismu*. Praha : Wolters Kluwer, 2013. ISBN 978-80-7478-394-4.

MACEK, P., ZÁMEK D. *Policie a hromadná narušení veřejného pořádku*. Praha : PA ČR, 2007. ISBN 978-80-7251-264-5.

MACEK, P. *Pořádková činnost policie obecná část*. Praha : Police History, 2008. ISBN 80-86477-45-9.

MIKŠÍK, O. *Hromadné psychologické jevy*. Praha : Karolinum, 2005. ISBN 80-246-0930-4.

NIKL, J. *Divácké násilí*. Praha : PA ČR, 2007. ISBN 978-80-7251-249-2.

REICHEL, J. *Kapitoly systematické sociologie*. Praha : Grada, 2008. ISBN 978-80-247-2594-9.

SEKOT, A. *Sociologické problémy sportu*. Praha : Grada Publishing, 2008. ISBN 978-80-24725-62-8.

SMOLIK, J. *Fotbalové chuligánství*. místo neznámé : Plachý Zdeněk, 2008. ISBN 978-80-903556-3-7.

ZÁMEK, D. *Hromadné narušení veřejného pořádku z pohledu Policie ČR*.

Plzeň : Aleš Čeněk, s.r.o., 2013. ISBN 978-80-7380-429-9.

Zákon č. 84/1990 Sb. o právu shromažďovacím

Zákon č. 128/2000 Sb. o obcích

Zákon č. 200/1990 Sb. o přestupcích

Zákon č. 273/2008 Sb. o Policii České republiky

Zpráva o příčinách, průběhu a důsledcích událostí na technoparty CzechTek 2005,
Ministerstvo vnitra, 2005.

Internetové zdroje:

Krajská ředitelství policie. *Policie* [online]. 2015 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z:
<http://www.policie.cz/clanek/utvary-s-uzemne-vymezenu-pusobnosti-794179.aspx>

Informace pro uchazeče. *Policie* [online]. 2015 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z:
<http://www.policie.cz/clanek/zakladni-policejni-sluzby.aspx>

O nás. *Policie* [online]. 2015 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z:
<http://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=9128&doctype=ART&#SPJ>

Antikonflitní tým. *Policista* [online]. Lukáš Heinz, 2009 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z:
<http://www.policie.cz/docDetail.aspx?docid=9128&doctype=ART&#SPJ>

Použití donucovacích prostředků Policie ČR. In: *Fbi.vsb* [online]. Radomír Ščurek [cit. 2016-04-11]. Dostupné z:
https://www.fbi.vsb.cz/export/sites/fbi/040/.content/sys-cs/resource/PDF/donucovaci_prostredky.pdf

Stávka. In: *Blisty* [online]. Neformální občanská iniciativa za společenskou změnu [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: https://www.fbi.vsb.cz/export/sites/fbi/040/.content/sys-cs/resource/PDF/donucovaci_prostredky.pdf

MAREŠOVÁ, Alena. Kriminologické a právní aspekty extremismu. In: *Ok* [online]. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, 1999 [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://www.ok.cz/iksp/docs/233.pdf>

KUČERA, Milan. *Problematika technoparty v České republice* [online]. In: České Budějovice: Jihočeská univerzita [cit. 2016-04-11]. Dostupné z: <http://casopis-zsfju.zsf.jcu.cz/prevence-urazu-otrav-a-nasili/administrace/clankyfile/20120505103758781826.pdf>

První protesty odpůrců. *Česká televize* [online]. Praha, 2000 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <http://www.ceskatelevize.cz/ct24/domaci/1314611-prvni-protesty-odpurcu-globalizace-zazila-praha-pri-summitu-mmf-a-svetove-banky>

Zprávy. *Zpravy.idnes* [online]. Praha, 2000 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/praha-je-podle-radniho-blazka-na-zasedani-mmf-a-sb-pripravena-pqu-/domaci.aspx?c=A000914170942praha_ton

Slavné dny. *Stream* [online]. Praha, 2011 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: <https://www.stream.cz/slavedny/614979-den-kdy-se-praha-zmenila-v-bojiste-26-zari>

Zprávy. *Idnes* [online]. Praha, 2005 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/navstevnici-czechteku-zaplavuji-hranice-fpl-/domaci.aspx?c=A050727_150645_domaci_jpl

Zprávy. *Idnes: Policie proti Czechtek 2005* [online]. Praha, 2005 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: http://zpravy.idnes.cz/navstevnici-czechteku-zaplavuji-hranice-fpl-/domaci.aspx?c=A050727_150645_domaci_jpl

Děčínský deník. *Decinsky.denik* [online]. Varnsdorf, 2011 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z: http://decinsky.denik.cz/zpravy_region/on-line-sledujeme-dnesni-vyvoj-demonstraci-na.html

Zprávy. *E15* [online]. 2011 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z:
<http://zpravy.e15.cz/domaci/udalosti/serie-tri-protiromskych-demonstraci-skoncila-nejhure-bylo-ve-varnsdorfu-698791>

Zpravodajství 2011. *Policie* [online]. 2011 [cit. 2016-05-10]. Dostupné z:
<http://www.policie.cz/clanek/bezpecnostni-opatreni-ve-sluknovskem-vybezku.aspx>

Zpravodajství 2014. *Policie* [online]. Praha, 2014 [cit. 2016-05-15]. Dostupné z:
<http://www.policie.cz/clanek/zprava-o-cinnosti-sluzby-poradkove-policie-za-rok-2013.aspx>

SEZNAM POUŽITÝCH ZKRATEK

OSN – Organizace spojených národů

ČR – Česká republika

USA – United States of America

PJ – Pořádková jednotka

AKT – Antikonfliktní tým

KASR – Kapesní slzotvorný rozstříkovač

CN – Chloracetonfenom

CS – 2 Chlorbenitoden malonnitril

OC – Oleum cesium

MMF – Mezinárodní měnový fond

SB – Světová banka

HZS – Hasičský záchranný sbor

ZZS – Zdravotnická záchranná služba

OŘP – Okresní ředitelství policie

KŘP – Krajské ředitelství policie

DSSS – Dělnická strana sociální spravedlnosti

SEZNAM OBRÁZKŮ

Obrázek 1- Zajištění prostoru bez vozidla (cvičební řád 2015)	35
Obrázek 2 - Zajištění prostoru s vozidlem (cvičební řád 2015)	35
Obrázek 3 - Uzavření prostoru s využitím vozidla (cvičební řád 2015)	36
Obrázek 4 - Taktika „HIGH profile“ (cvičební řád 2015)	42
Obrázek 5 - Taktika „LOW profile“	46
Obrázek 6 - Taktika s využitím vozidla (cvičební řád 2015)	46
Obrázek 7 - Taktika s využitím vozidel č. 2 (cvičební řád 2015)	47
Obrázek 8 - Jízdní policie při zásahu	61
Obrázek 9 - Ukázka ze cvičení jízdní policie	61
Obrázek 10 - ukázka PJ a jízdní policie	62
Obrázek 11 - Ukázka ze cvičení PJ	62

SEZNAM TABULEK

Tabulka 1 – Přehled počtu nasazení pořádkové jednotky	26
Tabulka 2 – Přehled počtu nasazení speciálních pořádkových jednotek	26
Tabulka 3 – Přehled počtu příslušníků antikonfliktních týmů	27
Tabulka 4 – Přehled počtu nasazení antikonfliktních týmů	28
Tabulka 5 – Využití služební hipologie při bezpečnostních opatřeních	28
Tabulka 6 - Shrnutí protestů při příležitosti zasedání MMF a SB v roce 2000	34
Tabulka 7 - Shrnutí Czechteku 2005	41
Tabulka 8 - Shrnutí protiromských demonstrací ve Varnsdorfu	45

PŘÍLOHY

(Zdroj: fotografie Policie ČR)

Obrázek 8 - Jízdni policie při zásahu

Obrázek 9 - Ukázka ze cvičení jízdni policie

(Zdroj: fotografie Policie ČR)

Obrázek 10 - Ukázka PJ a jízdní policie

(Zdroj: fotografie Policie ČR)

Obrázek 11 - Ukázka ze cvičení PJ